

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celisko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 61
podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

London, 13. aprila. AA. Spodnja zborica je na včerajšnji seji sprejela s 141 glasovi proti 37 glasovom uredbo o povečanju uvozne carine za železo in jeklo.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

DANES OB 4., 7.15 IN 9.15 URI, JUTRI OB 3., 5., 7.15 IN 9.15 URI
VELIKA PREMIERA VELEFILMA

PESEM POMLADI

v katerem poje slavni tenor

RICHARD TAUBER

Glasba: FRAN SCHUBERT

Sodeluje:

DUNAJSKI DEČJI ZBOR.

Predprodaja vstopnic od 11.—1/2 13. ure!

Rezervirajte vstopnice!

Predavanje o Pirenejih

Malo je Slovencev, ki so bili v Pirenejih — Dobro obiskano predavanje

Ljubljana, 13. aprila. Predavanja SPD so znana kot zanimiva, Kopsinšek pa je tudi izborni predavatelj in zato je bil tudi sročnji predavatelj večer v Delavski zbornici zelo dobro obiskano. Nič čudnega, malo je Slovencev, ki bi bili v Pirenejih. Kopsinšek je bil pred leti na Monte Rosa in ga je tam neki Anglež med plezanjem navdušil za Pireneje. Takrat se je porodila misel, obiskati baje najlepšo dolino sveta — Gavarnie. In lani v avgustu se je odpravil s prijateljem na pot.

Predavatelj je izredno duhovito opisal potovanje skozi Francijo, zlasti prigodice v marseillski beznici, kjer so bile dedice, po Kopsinškem mnenju gotovo ne iz penzionata, tako divje na kranjske klobase. Potovanje do Pirenejev nam je hitro minilo in že smo bili v duhu na 450 m dolgem grebenu, ki loči Francijo in Španijo. S postaja Pierrefitte-Nestales se je začela dolga avtobusna vožnja po prekrasnih dolini in še lepših cestah Gavarnie. Cilj je bila planinska vas istega imena, ki je nekaka pirenejska Chamonix. Tukaj se steka mednarodna družba turistov vsega sveta. Dolina Gavarnie je čudovito slična naši Logarski. Vrh gore Aastou je podoben naši Ojstri. Velikostno sliko pa izredno poživijo vodopadi, od katerih je najlepši oni, ki pada z višine 422 m. Z besedami ni mogoče popisati vse te lepote. V Gavarnie sta se naša planinca ustavila v skromnem hotelu, kjer so bili ljudje izredno postrežljivi. Ko sta začela pripovedovati o svojih naskokih na Mont Blanc, so ju gledali kakor junake. Zgodaj zjutraj sta se napolnila proti glavni vrhu Monte Perdu, ki leži v Španiji. Pot ju je vodila visoko skozi Cirque d'Estaube, nato pa vzdolž sten, strmih grebenov, ki so zelo slični Dolomitom. Na sneženem kuloarju Echelle sta srečala 60-letnega planinca, ki je na svojo moč zatrdil, da ga ni večjega osla, kakor je on, ki se v teh letih podaja na tako utrudljivo pot. Začelo se je strmo plezanje. Kmalu sta bila na prelazu Tuqueroye 2700 m visoko. Odpočila sta se v značilni planinski koči, ki so tako slabo zgrajene, da jih podere vsak vihar. Koče v naših planinah so proti njim udobni hoteli. Ob koči stopi marmornat kip lurske Matere božje, ki so ga postavili tihotapci Francije in Španije, kajti po njihovem je tihotapstvo poštena obrt. Brez potnega lista sta prišla naša plezalca v deželo revolucij. Tu gori je ni bilo občutiti. Od tu sta prvič zagledala Mont

Perdu, ki je najlepša gora v Pirenejih. Vzpon je tako naporen, da traja tri dni, mnogo težko pa dela zato, ker ni nikakršnih markacij. Ustavila sta se ob prekrasnem ledeniškem jezeru, od koder se jima je nudil diven pogled v dolino Pinede. Drugo jutro so jima prijazni Angleži napolnili nahrbtnike in sta jo mahnila višje. Spremljala sta ju dva francoska visokošolca. Pot je vodila čez kamenje proti ledeniku Perdu, nato se je nadaljevala v visoki steni. Na vrhu se je odprl razgled daleč v notranost Španije. Pred njima se je v solncu kopala španska Sierra s svojimi divjimi vrhovi. Tu sta se ločila od obeh Francozov in sama nadaljevala pot. Plezanje ni bilo pretežno in je mnogo lažje kakor v naših gorah. Vreme se je med tem poslabšalo. Dospel sta na najvišji greben 3552 m visoko in sta se kot prva Jugoslovenci vpisala v knjigo »Sociedad montaneros de aragon«, ki je last španskega planinskega društva. Zaradi močnega vetra se nista dolgo zadržala. Skozi ogromne kamnite kolobarje sta stopala navzdol proti dolini Arazas. Na poti sta srečavala ogromne črede ovac, ki jih vodijo kozi s kravimi zvonci. Dospel sta do kočice De Gaulis. Pripravila sta si čaj, od prijaznih turistov pa sta zvedela za nadaljnjo pot. Kjer pridri Rio Odesca kot slap iz soteske, se začel dolina Val Arazas, ki jo je španska vlada proglasila za narodni park. Polna je cvetočih orhidej in drugih planinskih cvetlic. Skozi lepe bukovine in hrastove gozdove je šla pot med močnim nalivom v dolino. Pojedla sta vse španske narodne jedi, kakor sopa de tapioca, menudillo de karnero, banuelos de viento. Okus je bil postranski zadeva, glavno je bila cena. Predavatelj je zatrjeval, da tu gori s prijateljem nista videla slavnih španskih bikobor, niti arene ali torera. Edino družbo so jima delale španske bolhe, ki pa jih je bilo toliko, da sta se jih naveličala. Tudi ognjevitih Španjolk ni bilo videti.

Drugo jutro sta nadaljevala pot z večjo družbo. Nemenjeni so bili v sotesko Roland. Mimo prekrasnih vodopadov je vodila pot. Vreme je bilo slabo, kljub temu pa naši planinci niso obupavali. Spet so srečavali ogromne črede ovac, pastirji pa so jim bili karpoti. Zadnjikrat so se ustavili na Breche de Roland in vrgli se enkrat pogled v Španijo, odkoder so odnesli toliko lepih in nepozabnih vtisov.

Poslušalci so predavatelja nagradili z zasluženim odobrovanjem.

Iz Zwickaua v Plauen

Saška izrazito industrijska pokrajina — Netočne vesti o razmerah v Nemčiji

Ljubljana, 13. aprila. Iz Zwickaua je nas vodila pot v Plauen, v mesto s 115.000 prebivalci, bogato razvito industrijo, zlasti trgovino, ležečo ob železniški progi Leipzig—München in Dresden—München. Tam so nam postregli v najlepšem hotelu »Wettiner Hof« z zajtrkom, potem smo si pa ogledali tovarno šipk in male konfekcije Albin O. Jacob. Prijazni lastnik in njegov sin sta nam pokazala, kaj vse se da izdelovati v tej stroji ki z najmodernejšimi stroji. Tovarna obratuje sicer še v polnem obsegu, čuti se pa nazadovanje izvoza, ker je povpraševanje po teh izdelkih v inozemstvu vedno manjše, na drugi strani pa tudi konkurenca vedno ostrejša. Zallibog je bilo premoč časa, da bi si ogledali zanimivosti in lepote mesta, ki se je razvilo iz prvotne slovanske naselbine do svetovno znanega središča tekstilne industrije.

Po ogledu tovarne smo imeli v krasni dvorani novega magistratnega poslopja obed, med katerim je nam izrekel prisrčno dobrodoščilo simpatični saški minister narodnega gospodarstva g. Lenk, eden najodličnejših mož Hitlerjevega pokreta. Omenil je, da je Saška izredno bogata na industriji, saj je 61% njenega prebivalstva zaposlenega v industriji, dočim znaša za ostalo Nemčijo ta odstotek 41,4. Iz tega je razvidno, da je Saška pomemben konzument inozemskih sirov in da bo to tudi ostalo, v kolikor se bo svetovna trgovina normalno razvijala. Saška je izrazita dežela izvoza, pa tudi konjunktur. V času ugodne konjunktur vlada v njej blagostanje, če pa pride gospodarska depresija, se naseli v nji beda, kakor malokje. V dobi gospodarskega prospeha odpade na Saško skoraj ena tretjina vsega nemškega izvoza. Saška industrija je znana po svojih kvalitativnih izdelkih, zlasti porcelana, ur, igrač, glasbil, čipk, preprog, rokavic, nogavic, umetnih cvetlic, fotoaparatorov, tekstilnih in raznih drugih strojev, tovarnih avtomobilov, avtobusov in koles.

Pri nas smo bili in smo deloma še sedaj javni prirejalci bogate pojedine domačin in tujim gostom. Vsako najmanjšo priložnost smo se nedavno porabili, da smo prirejali sijajne bankete, kjer se je jedlo in pilo, da so želelci na svojo moč protestirali. To je menda nekaj tipičnega za slovanske narode, da polagajo tako veliko važnost na dobro in obilno jedajo in pijačo. Vse drugače

je pa pri Nemcih, posebno zdaj, ko morejo gledati pri izdatkih na vsako paro. Svečan obed smo imeli in sam saški minister je bil takorekoko gostitelj, vendar pa nismo prišli preko juhe, ene mesne jedi z dvema prikupama in močnatimi jedi. Pri nas bi se vlekli tak banket vse popoldne, miza bi se kar šibila, čeprav ne živimo v najboljših razmerah. Na vprašanje, kaj napravi na tujo ugodnejši vtis, ali skromno kosilo ali bogata pojedina v času, ko se mnogi niti do stitega ne morejo najesti, ni težko odgovoriti. Nemška solidnost se kaže tudi v jedi in pijači.

Ogledali smo si v Plauenu še tovarno nemških gordin in dekorativnega blaga Leopold Oskar Hartenstein, potem so nam pa postregli v industrijski trgovski zbornici z dobro kavo. Tu nas je pozdravil predsednik zbornice g. Leisch. Najprej je nam v kratkih besedah karakteriziral saško industrijo, ki proizvaja večina visoko kvaliteten izdelke in zato prevladujejo v nji mali in srednji obrati. Potem je nam pa v šaljivem tonu našel nekaj primerov, kako površno in neobjektivno se piše v inozemstvu o razmerah v Nemčiji. Inozemski listi, ki se jim pa pozna v tem primeru tendenca na prvi pogled, vedo poročati, da v Nemčiji zdaj ne dobijo dobrega kruha ali pristnega masla, da mešajo živila z raznimi surogati, da bodijo ljudje v Berlinu slabo oblečeni, da v vsej Nemčiji ne dobijo dobre kave itd. Prepričali smo se pa na lastne oči in tudi na lastna usta, da o vsem tem ne more biti govora. Tudi v industrijski trgovski zbornici v Plauenu so nam dokazali, da sta nemška kava in potica dobra. Teknila je tem bolj, ker so nam tako ljubenzivo in gostoljubno postregli z njo, da smo se takoj počutili kakor doma.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer
jutri ob 3., 5., 7. in 9.15 uri zvečerpremierra
LORETA JUNG in R. CORTEZ
v filmu

Kraljica noči

Film poln zanimivih dogodkov in
lepe godbe

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10.— Din

Esperanto med delavci

Ljubljana, 13. aprila. Dne 11. aprila se je v društvenih prostorih Delavske zbornice vršil I. redni občni zbor Delavskega esperantskega društva za dravsko banovino v Ljubljani. Občni zbor je otvoril namesto odstopivšega predsednika podpredsednik tov. Grabar, ki je v podpravnem nagovoru orisal potek posnove društva in esperantskega krožka v Delavsko esperantsko društvo. Narekovala jo je potreba razširjenja esperantske ideje med sloji, ki so manj najbolj domestni, a so imeli dosedaj najmanj možnosti spoznati isto.

Tajnik je poročal o delovanju odbora od zadnjega občnega zbora. Društvo je pod svojim prejšnjim naslovom Esperantski krožek vodilo in dokončalo tri začetniške tečaje, katere je završilo z jako poveljnim uspehom. Med tečajniki je pridobilo lepo število novih članov. S temi in pa člani prejšnjega Esperantskega krožka je postavljen temelj delavskemu esperantskemu gibanju v dravski banovini. Odboru v pomoč je propagandni osek društva, ki prireja propagandne izlete ter dela propagando med ljudstvom.

Sledilo je poročilo blagajnika ter poročilo revizorja, po katerih poročilih je bil odboru soglasno izrečena razrešnica.

Za predsednika je bil ponovno izvoljen odstopivši predsednik in vodja začetniških tečajev tov. Jelenič. Ostali odbor je bil izvoljen ter se je pozneje konstituiral takole: podpredsednik tov. Zlatnar, tajnik tov. Sterle, blagajnik tov. Tabernik, nam. tajnika tov. Šitar, nam. blagajnika tovaršiča Zvanova, knjižničar tov. Golob, gospodar tov. Okretiš ter odbornika tov. Kaplan in Vidmar. Za revizorja sta bila izvoljena tov. Grabar in Braz.

Učiteljsko zborovanje

Celje, 12. aprila. Učiteljsko zborovanje sreskih društev JUU Celje in Šmarje 6. t. m. v Celju je poteklo 230 učiteljev in učiteljic ter je trajalo 4 ure. Vodila sta ga oba predsednika, šol. upravitelj g. Verk od Sv. Križa pri Rogški Slatini in učitelj g. Roš iz Celja. Učiteljsko se je spominjalo polletnice smrti blagopojnega kralja in 85letnice predsednika CSR Masaryka. Sledila je pritežitev učiteljskega gospodarskega dneva. Referiral je šol. upravitelj g. Anton Hren iz Stur dencev pri Mariboru o učiteljskih gospodarskih ustanovah, ki jih je v banovini 11. V obsejni stvarni in plodni debati so bile poleg kritike podane dobre pobude za dvig gospodarske osamosvojitve učiteljskega. Formalno so se odrekli: pedagogski, gospodarski, za nadaljevalno šolstvo ter stanovski politični in šolsko upravni. Po obravnavi številnih dopisov se je učiteljsko izreklo za potrebo nadaljnjega obstoja učiteljskega v Mariboru. V zadevi monopolizacije novih šolskih knjig za narodne šole se je predlagalo, naj centrala JUU zavzame naslednje stališče:

1. Potrebno je, da se najprej uvedejo novi učni načrti za narodne šole, sestavljeni ob sodelovanju učiteljskega. Načrti, veljavni za vsa država, naj bodo le okvirni, vendar enotni v svoji težnji, da razvijajo v mladijo polno narodno in državno zavest. V podrobnostih pa naj bo njihova izdelava prepustena banovinom, da se bo tako kakor v smislu snovne koncentracije in samodelavnosti otroka tudi v smislu domostolnosti sodobnega pouka, upoštevali različne prilike in potrebe posameznih banovin, stvarila živa in uspešna zveza med potrebami naroda in delom narodne šole.

2. Šele na podlagi tako izdelanih in preizkušenih učnih načrtov naj se na temelju njih zahtev izdelajo učne knjige ob sodelovanju učiteljskega. Te naj v dravski banovini dajejo slovenski kot materinski polno veljavno, naj bodo cenene in veljavne za daljšo dobo. Enotne naj bodo v vsej državi v tem glavnem pogledu, da povsod istočasno služijo življenjskim potrebam in najvišjemu ciljem naroda in države.

3. Glede na izkušnje z monopoliziranimi zvezki amatramo, da bi monopolizacija utegnila dati učnim knjigam slabšo kvaliteto in višje cene, kar ne bi bilo v interesu naroda in njegovega šolstva.

Predavanje

o Niemcoviču

Ljubljana, 13. aprila. Šah ima v Ljubljani obilo pristašev. To je pokazal tudi sročnji predavatelj večer, ki ga je priredil v restavraciji »Zvezdice« Ljubljanski šahovski klub. Naš veleojster univ. prof. dr. Vidmar je govoril o svojem nedavno umrlem prijatelju, šahovskemu geniju Niemcoviču. Težko je govoriti o Niemcoviču, ne da bi se ne omenilo njegovih prigod, ki so zanj tipične. Se težje pa je spraviti take zgodbe v tako obliko, da ne osmešijo človeka, ki ga ni več med nami, a je predavanje posvečeno njegovemu spominu. Dr. Vidmarju se je to izvrstno posrečilo.

Predavatelj se je spomnil prvega nastopa 17-letnega Niemcoviča na turnirju nemške šahovske zveze v Koburgu 1. 1904. Še takrat je kazal mladenič neko čudno živahnost, ki je očudovala. Takrat ni nihče slutil, da bo ta deček ustvaril nove hipermoderne dobe v šahu. Še takrat je igral močno in je kultiviral pozicijsko igro. Naslednja leta je s svojimi glosemi dokazal, da je velik mojster. Ni pa znal dovolj jasno povedati tega, kar je prav za prav hotel in zato ga večina ni razumela. Napadal je takratno šahovsko veličino Tarrascha, najgenialnejšega zastopnika Steinitzove šahovske šole. Niemcovič s svojimi nazori ni prodrl. Poslušala ga ni niti mlada generacija. To je bil glavni vzrok, da je postal Niemcovič samosvoj. Domisljal si je, da ga ves svet sovraži in zapostavlja ter ovira pri njegovem napredku. Postal je najbolj nezaupljiv človek, ki sploh ni verjel, da obstoja iskreno prijateljstvo. To svojo nezaupljivost je kazal tudi v šahovski igri. Predavatelj je naglašal, da ga v večini medsebojno odigranih turnirskih partijah ni razumel. Celo, ko sta si postala prijatelja, je najhke še vedno kazal nezaupanje. Niemcovič je bil na nekem turnirju nekoliko bolan. Dr. Vidmar se je z njim sporazumel za remis. Po zamenjavi figur sta imela nasprotnika le še trdnjavi in nekaj kmetov. Vidmar je hotel zamenjati še zadnjo figuro, Niemcovič pa je v svojem nezaupanju videl nastavljen past.

Niemcoviču ni bilo usojeno, da bi se povzpeli višje. Bil je preveč mehka duša in taka je bila tudi njegova igra. Kljub temu

To se res

skrajno nizke cene!

Prima sportni suknjiči po 98 Din

VELIKA IZBIRA oblek, Tranchouthov, pumparic, modnih blaz i. t. d. — Res poceni kupite le

pri PRESKERJU v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

pa bo njegovo ime za vedno zapisano v šahovski zgodovini. On je utemeljitelj najnovejšega teorema, da je treba figure postaviti v osredje, obenem pa šolo o istočasnem napadanju na obeh krilih. Zupustil je popoln sistem, ki se je danes splošno uveljavil. Vsi načini, ki jih je priporočal Niemcovič, so dobri. Bil je pravi umetnik v šahu. Šahu je daroval svoje življenje in svoj poklic.

Zdravstvene občine v naši banovini

Ljubljana, 13. aprila. V »Službenem listu« kr. banske uprave dravske banovine št. 30. z dne 13. t. m., je objavljena uredba banarske uprave o ustanovitvi zdravstvenih občin na področju dravske banovine. Samostojne zdravstvene občine so Ljubljana-mesto, Maribor-mesto, Celje-mesto, Ptuj-mesto, Novo mesto, Jesenice, upravna občina, Trbovlje-upravna občina, Hrastnik-Dol upravna občina, Celje-okolica upravna občina, Moste pri Ljubljani in Vič pri Ljubljani. Združene zdravstvene občine so pa v srezu Brežice: Bizeljsko, Brežice, Rajhenburg in Sovnica s pripadajočimi občinami: v srezu Celje: Polzela, Sv. Jurij pri Celju, Sv. Pavel pri Prebrodu, Teharje, Vojnik, Vransko in Zalec; v srezu Črnomelj in Stari trg pri Črnomlju; v srezu Dolnja Lendava: Beltinci, Dobrovnik in Dolnja Lendava; v srezu Dravograd: Črna, Dravograd, Guštanj, Marenberg, Ribnica na Pohorju in Vuzenica; v srezu Kamnik: Domžale, Kamnik in Lukovica; v srezu Kočevje: Fara, Kočevje, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče; v srezu Konjice: Konjice, Loče, Oplotnica in Vitanje; v srezu Kranj: Cerknice, Kranj, Predvor, Škofja Loka, Trata nad Škofjo Loko, Trzin in Železniki; v srezu Krško: Kostanjevica, Krško, Mokronog, Radče in Raka; v srezu Laško: Laško; v srezu Litija: Litija, Višnja gora in Zagorje ob Savi; v srezu Ljubljana: Dobrova, Ig, Gropnice, Polje, St. Vid nad Ljubljano in Vrhnika; v srezu Ljutomer: Apače, Križevci, Ljutomer, Slatina Radenci, Sv. Jurij ob Ščavnici in Strigova; v srezu Logatec: Cerknica, Logatec, Lož in Ziri; v srezu Maribor-desni breg: Fram, Maribor-okolica, desni breg, Poljane, Pragersko, Ruše, Slovenska Bistrica in Sv. Lovrenc na Pohorju; v srezu Maribor-levi breg: Maribor-okolica, levi breg, Sv. Lenart v Slovenskih gorah, Sv. Trojica v Slovenskih gorah, St. Ilj v Slovenskih gorah, Valjka in Zgornja Sv. Kunguta; v srezu Metlika: Metlika; v srezu Murska Sobota: Cankova, Gornja Lendava, Križevci in Murska Sobota; v srezu Novo mesto: Novo mesto okolica, Toplice, Trebnje in Žužemberk; v srezu Ptuj: Breg, Gorišnica, Juršinci, Ormož vzhodni del, Ormož zahodni del, Ptuj okolica, Ptujsko gorje in Središče; v srezu Radovljica: Bled, Boh. Bistrica, Kranjska gora in Radovljica; v srezu Slovenjgradec: Misljinje, Slovenjgradec, Šošan in Velenje; v srezu Šmarje pri Jelšah: Kozje, Planina, Podčetrtek, Rogaska Slatina, Rogatec, Sv. Peter pod Sv. Gorami in Šmarje pri Jelšah.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem razglasitve v »Službenem listu«, z istim dnem se razveljavlja uredba o ustanovitvi zdravstvenih občin z dne 4. oktobra 1930, objavljena v »Službenem listu« z dne 14. oktobra 1930, št. 31, s poznejšimi izpremembami in dopolnitvami.

Kaznovani

junaki kola

Novo mesto, 12. aprila. Lani na Stefanov dan popoldne so prišli v gostilno Kreske Julijane v Livodru pri Kočevju 25 letni pos. sin Handler Franc. 20-letni delavec Lampeter Ernest in 22letni pos. sin Zupančič Alojzij, vsi iz Novih laz pri Kočevski reki. Sedeli so za mizo v družbi še dveh fantov iz iste vasi. Nasprotna miza pa je bila zasedena po fantih iz Črnege potoka, med katerimi sta bila tudi Jaklič Rihard in Mohar Jože. Vsi so bili dobre volje, zabavali so se in plesali približno do 22. ure. Tedaj pa je nastal med njimi malenkosten prepir, ki se je kmalu poglobil. V dobrem razpoloženju so odšli še v gostilno Trampuz Marije v Zajčjo vas, da bi tam v znak prijateljstva popili še šefan vina. Gostilničarka, ki je bila že lega k počitku, je na klice fantov gostilno odprla. Kar je Handler Franc stopil k Rihardu Jakliču čuč, da ne bo silil vanj, če ni nanj jezen. Sluteč, da utegne priti do prepira, je gostilničarka takoj posegla vmes in fanti pomirila. Tedaj pa je Handler pozval Jakliča na dvorišče, kjer ga je vprašal, če ni morda nanj jezen, kar pa je Jaklič zaničal. Handler ga je prijel za vrat in ga silil, naj bi šla vasovat k nekemu dekletu, kar pa je Jaklič odklonil. Komaj pa se je Jaklič oprčil Handlerjevega objema, ga je še nekdo udaril s polenom po glavi. Stotilec Zupančič Alojzij, ki je bil baš prišel iz gostilne, je Jakliča zbil na tla, kjer sta ga skupno s Handlerjem pretepala vsak s svojim kolom. Ko je Jaklič ležal še na tleh, je prišel iz gostilne tudi Mohar Jožef, ki pa ga Jaklič v prvem hipu ni spoznal. Napadalec sta oba pričela udrihati, vsak s svojim polenom, dokler ga nista podrla na tla. Po pretepu je Handler stopil v gostilno, kamor je prinesel s seboj Moharjev klubok in ga vrgel na peč, vzel svoj klubok, ne da bi pri tem fantje vedeli, kaj se je zunaj zgodilo. Posledica pretepa je bila smrt Moharja, ki je dobil težko poškodbo na glavi, prelom lobanjske kosti, da je tem težkim poškodbam podlegel. Jaklič pa je dobil s planko več lahkih poškodb.

Pretep se je obravnaval pred okrožnim sodiščem, senatom trojice, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Anton Kuder. Sodišče je spoznalo Handlerja Franca in Zupančiča Alojzija za kriva prestopka lahke telesne

poškodbe in ju obsodila vsakega na 2 mesece strogega zapor. Handlerja pa je sodišče spoznalo še posebej krivega uboja Moharja in ga obsodilo na 2 leti in 6 mesecev robove. Dočim sta bila ostala dva njegova soobtožena oproščena. Handler je uboj priznal, ostala dva pa sta tajila.

Beležnica

KOLEDAR

Danes; Sobota, 13. aprila; katoličani Hermenegild.

Jutri; Nedelja, 14. aprila; katoličani Justin, svetna nedelja.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Pesem pomladi.

Kino Ideal: Kraljica noči.

Kino Dvor: Pat in Patachon kot potuhnjena.

ZKD: »Pot v življenje« ob 14.30 v Matici.

Kino Siska: Krik sveta.

Društvo »Pravnik«: Predavanje dr. Fran Skaberneta ob 20. v vrtnem salonu restavracije »Zvezdce«.

Gasilska zajednica drav. banovine: Častni večer Josipu Turku, ob 20. v sokolski dvorani na Taboru.

Društvo prijateljev Slovenskih gor: Predavanje g. Božidarja Borka »Slovenske gorice v literaturi in družabni večer ob 20. v kletni dvorani hotela Mikič«.

Zaključno predavanje »Sočas« ob 20.30 v salonu »Pri levu«.

Prirodoslovno društvo: Predavanje g. inž. Foersterja »Potres in visoke stavbe« ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta.

Mladinska telovadna akademija Ljubljanskega Sokola ob 20. v telovadnici v Narodnem domu, ob 21. družabni večer v »Zvezdici«.

Sentjakobsko gledališče »Lepa pustolovščina« ob 20.15 v Mestnem domu.

Akademija pomaška Rdečega križa ob 15.30 v Sokolskem domu na Viču.

Filozofsko društvo: Predavanje prof. dr. Vebra ob 18. na univerzi.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Pesem pomladi.

Kino Ideal: Kraljica noči.

Kino Dvor: Pat in Patachon kot potuhnjena.

ZKD: Pot v življenje ob 11. dop. v Matici.

Kino Siska: Krik sveta.

Akademija Rdečega križa ob 10.30 v hotelu Union.

Društvo pooblaščenih graditeljev: Občni zbor ob 10. v pisarni združenja, Slomškova ulica 19.

Društvo izloženih aranžerjev: Občni zbor ob 8.30 v Trgovskem domu.

Kolo jugoslovenskih sester: Občni zbor ob 14.30 v kletni dvorani »Zvezdce«.

Akademija pomaška Rdečega križa ob 16. v Sokolskem domu na Viču.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41. Trnkoczy ded., Mestni trg 4. in Ustar, Selenburgova ulica 7.

Zdravilišče Radio

Therma, Laško

Radioaktivne termalne kopeli (37.50 Celzija). Najučinkovitejše zdravljenje vseh vrst revmatičnih obolenj, ženskih bolezni, arterioskleroze itd.

Odprto skozi vse leto

V predseziji do 15. junija izredno znižane cene. Pavšalna penzija za 10 dni 600 Din, za 20 dni 1100 Din. V pavšalni penziji je vračunana soba, štirikrat dnevno prvovrstna hrana, kopeli, zdravniška preiskava in vse takse. — Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča.

SOKOL

Mladinska akademija Ljubljanskega Sokola

V telovadnici Narodnega doma priredi drevi ob 20. mladina Ljubljanskega Sokola svojo samostojno telovadno akademijo, ki se odlikuje predvsem v tem, da so vse telovadne točke sestavili člani in članice vdieljskega zbora sami. Z nekaj tednov vlada vsak večer v telovadnici živahno vrveje, skušnje itd., ker hoče mladina vse svoje vaje pokazati javnosti kar najbolje. Spored akademije je izredno bogat in pester ter obsega 12 izbranih točk. Moška deca bo izvajala igre, boks in proste vaje, ženska deca bo zaplesala kolo, izvajala proste vaje s kratko kolebnico in proste vaje po glasbi profesorja br. Santla, obrtni naraščaj šestnajstoric, ženski naraščaj proste vaje za vsesokolski zlet v Beogradu, vaje na dveh gredeh in osmorio, moški naraščaj pa skoje preko dveh konj in devetorice. Z ozirom na izredno lep in bogat spored pričakujemo, da bo drevi telovadnica Ljubljanskega Sokola zasedena do zadnjega kotička ter bo sokolsko članstvo in občinstvo s tem pokazalo svoje veliko priznanje sokolski mladini in njenim vodnikom. Drevi vsi v Narodni dom!

Po akademiji bo v restavraciji Zvezda prijateljski sestanek starejše sokolske generacije z mlajšo, na katerega so vsi bratje in sestre in ostalo občinstvo vlnudo vabljeno. Sodelovala bo fanfara jezdnega oddelka. Začetek ob 21. uri. Zdravo!

Okrožni prosvetni dan kamniškega prosvetnega okrožja bo jutri ob pol 15. v dvorani Sokolskega doma v Mengšu. Sokolsko članstvo in občinstvo bratsko vabljeno. Zveze z vlaki na vse strani zelo ugodne.

Premalo ocenjen dogodek

Velik pomen predavateljske turnee dr. Egona Stareta po Češkoslovaški

Ljubljana, 18. aprila.

V začetku tega meseca je pisalo vse češkoslovaško časopisje o pomembnem kulturnem dogodku, ki ga pri nas nismo še prav ocenili in nismo še sprevleli dovolj, da pomeni predavateljske turnee dr. Egona Stareta, predsednika ljubljanske Jugoslav. lige, po ČSR prav za prvi korak k stvarnemu zblizanju obeh bratskih držav. Sicer dr. E. Stare ni bil prvi predavatelj iz naše države, toda ob tej priliki moramo naglasiti, da ni dovolj za nikogar, ki hoče predavati na Češkoslovaškem, ako se le sklicuje, da je Jugosloven; kdor hoče predavati med Čehi ter koristiti naši državi, jim mora znati kaj povedati o naši državi, naših razmerah, ljudeh, krajih, kulturi itd. Dr. Stare je bil pripravljen na pot, kar nam dokazuje popoln uspeh njegovih predavanj v vseh mestih. Ta predavanja, ki tvorijo celo knjigo, so zelo važen donekdelj delu za medsebojno zblizanje Češkoslovakov in nas, ker so v njih podane tudi smernice za tešnje gospodarsko sodelovanje obeh držav in ker so tako temeljita in tehtna, da so zbudila med češkoslovaško javnostjo silen odmev, ki ni bil le izraz bratskega čustvovanja, temveč manifestacija za stvarno, ne le idealizirano, papirnato zblizanje.

Ob začetku predavateljske turnee so predstavitelji ugledni češki listi predavatelja javnosti. »Narodni Politika« je objavila njegov življenjepis, v »Narodnih Listih« je bil izšel intervju, ki ga je napisal znani kulturni delavec, naš veliki prijatelj urednik Strakaty. Že mihi, ki jih je izrekel predavatelj v tem intervjuju, nam kažejo, kako stvarno gleda na zblizanje obeh držav in katere naloge čakajo delavce lig. Važno je, da se snujejo pri J.-Č. ligah gospodarske sekcije, kar pomeni začetek tesnejšega gospodarskega sodelovanja obeh držav. Naše lige si prizadevajo, da pride med našo državo in ČSR do trgovinskih ter splošnih gospodarskih ureditev in do sklenitve kulturne konvencije. K delu za medsebojno zblizanje je treba predvsem pritegniti mladino; v ligah se naj ustanovijo mladinski odseki, organizirajo se naj akademiki iz obeh držav, da stopi tudi mladina v stik ter se začne delovati z mladostno vno na polju slovanke vzajemnosti med severom in jugom. Kulturne vezi med nami in Češkoslovaki so tesne, kar se je lepo pokazalo na nedavni razstavi jugoslovenskih knjig v Pragi, treba bi jih pa bilo navezati še med Srbi in Češkoslovaki.

Češkoslovaško-jugoslovenske lige so pripravile povsod vse vzorno za predavanje, napravile so velikopotezno propagando, kajti Čehi so se dobro zavedali velikega pomena prve predavateljske turnee, ki je bila prirejena, da dobi širša javnost zaokroženo in res inštruktivno sliko o nas. Vendar bi predavanja ne imela tako velikega uspeha, ko bi se ne razširila takoj glas o popolnem uspehu prvega predavanja, ki je bilo v Pribramu. V Pragi je bil predavatelj gost primatorja dr. Baxe in povsod so ga sprejeli kot zastopnika bratskega naroda in priznanega delavca na polju češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti toplotno ter navdušeno. Tudi rezerviranost glede predavanja je bila takoj premagana, čeprav so Čehi strogi kritiki. Na Češkoslovaškem, kjer je kulturno življenje zelo razgibano, imajo zelo mnogo predavanj in obiskov, kar je kritično. Dr. Stare je predaval v neoporečni češčini, kar je pogoj za vsakega predavatelja, ki hoče doseči uspeh na Češkoslovaškem. Slaba predavanja v jezikovnem pogledu in prazna nam lahko več škodujejo kakor koristijo in to bi naj vedno upoštevali, ko propagiramo za našo državo v inozemstvu.

Predavatelj je podal na vsakem predavanju splošen obris našega žitja in bitja, a v industrijskih centrih je predvsem naglasil gospodarsko stran, dobim je v drugih mestih posvetil več pozornosti kulturi, lepolam naše zemlje in političnim žitijem. Očital je vedno zgodovino medsebojnih stikov bratskih narodov, pokazal na delo in uspehe velikih Čehov, ki so delovali pri nas in zapustili povsod še zdaj vidne sledove.

Pokazal je pa tudi na nedostatke v prostosti, ki naj uče za prihodnost. Vodi je poslušalce, ko jim je podajal jedrnat in plastičen obris zgodovine sodelovanja Čahov in nas, po naših krajih, kjer so delovali Čehi ter tako pokazal v besedi in sliki nazorno lepote in posebnosti naših pokrajin in krajev od Cerkljanskega jezera preko Julijskih in Savinjskih Alp do Celja in drugih krajev. Marsikaj, kar je povedal predavatelj o Čehih, ki so se udeleževali pri nas kot turisti, kulturni in gospodarski delavci, je bilo poslušalcem povsem novo in strme so se vpraševali, zakaj se o vsem tem ni še doslej nič govorilo. Čehi so pri nas na marsikaterem polju orali ledino, da omenimo samo prof. Choudounskega, Jana Lego, dr. Čermáka, Franto itd. Vidni so pa tudi sadovi naših ljudi, ki so se udeleževali med Čehi, zlasti umetnikov in predavateljev je povedal tudi o tem mnogo zanimivega.

Z izrednim zanimanjem so sledili gospodarski krogi predavanju o naših gospodarskih razmerah in možnostih gospodarskega sodelovanja obeh držav. Predavatelj ni le govoril, kaj je treba storiti, temveč je podprl svoja trditve s stvarnim gradivom, s statističnimi podatki, s temeljitimi in resničnim orisom naših gospodarskih razmer in podal konkretne smernice kot reasume na podlagi dejanskega stanja. O gospodarskem zblizanju med obema državama se je že mnogo govorilo, a nihče ni doslej še povedal dovolj konkretno, kaj je treba prav za prav storiti, zato je imelo predavanje še poseben uspeh. Naglasiti moramo, da predavatelj ni predaval le pod okriljem lig in ne le za običnost njihovega občega kroga, temveč tudi pred zastopniki češkoslovaškega gospodarskega življenja, gospodarskih organizacij in ustanov. Na čelu lig pa stoji voditelj češkoslovaškega političnega življenja, senatorji in poslanci, zato smemo reči, da ni bila izgubljena nobena beseda. Predavatelj je pokazal naravnost na naše gospodarske težkote, brez ovinka je povedal, v čem se je grešilo, tudi med Čehi, da se ni prišlo do tesnejšega gospodarskega sodelovanja z nami in prepričljivo dokazoval, da gospodarsko zblizanje lahko samo koristi obema državama.

Češkoslovaki se morajo v gospodarskem pogledu orijentirati proti Balkanu mnogo bolj kakor proti zahodu. V svojih denarnih zavodih in industrijskih podjetjih, v izšolanih bančnih, industrijskih in trgovinskih strokovnjakih imajo dragocen instrument, da svoje stare gospodarske stike z nami poglobe in ustvarijo nove. Češki kapital je v primeru z drugim tujim kapitalom malo udeležen pri nas (11%). Nujno potrebno je, da v gospodarskem pogledu navežemo neposredne stike, izločiti moramo vsako tujo reekspedico in reekspost. Zato moramo izraziti dobre promelne zveze; tudi prekomorsko blago naj bi uvažali skozi naša pristanišča in naj bi se v ta namen uredilo železniško tarifno vprašanje. Predavatelj je pokazal tudi sliko novega moderne pristaniškega skladišča na Sušaku in govoril je, kako si prizadevajo naši gospodarski krogi, da bi dobila Slovenija zvezo s morjem, ki bi koristila tudi ČSR. Povedal je, da bomo kmalu začeli graditi železnico št. Janž-Sevnica, ki je zelo važna transverzalka zaradi zveze z morjem. Zarjal je smernice, kako bi se naj smotreno uredil železniški, rečni, pomorski in zračni promet glede na skupne gospodarske interese ČSR in naše države. Češkoslovaški gospodarski krogi so sprejeli dr. Staretovo predavanje z odobravanjem, v zavesti da je treba njihovo gospodarsko politiko nujno preusmeriti proti našemu Jadranu.

Ako ocazimo predavanja dr. Stareta povsem stvarno, šele lahko prav razumemo, zakaj so imela povsod izreden uspeh, kajti predavatelj ni le govoril o vzajemnosti bratskih narodov, temveč je zbral jasno in odločno smernice resnične, dejanske vzajemnosti in ker je povedal vse, kar morajo Češkoslovaki vedeti o nas in kar naj služijo pravi propagandi in umerja delo lig za boljše bodočnost obeh držav.

Premiera Kreftovih „Malomeščanov“

Avtor zmagovitih „Celjskih grofov“ je žel z izvrstno vprizorjenimi „Malomeščani“ največji uspeh

Ljubljana, 12. aprila.

Pod nesrečno zvezdo smo rojeni in taki bomo umrli. Nič velikega ne bo nikoli iz nas! Zakaj majhni smo, malenkostni, čisto majhni in veliki znamo biti le v maščevanju, pobljanju... Ne prenesemo zrcala, ne prenesemo človeka, da bi nam govoril o naši resničnosti, hinavski, spačeni podobi, ki jo vsi skrbno skrivamo... Vse se nam skazi. Obsojeni smo na klaverno majhno življenje. Saj ne vidimo nikoli niti preko strehe svoje lastne hiše, — kaj bi gledali tja dol preko gora! Svet je velik, a mi smo majhni. Okrog nas je tema in po nji tavamo kakor krti. Zato delamo le krtnje! Bog je ustvaril človeka, zdrnil mu je iz roke in postal kreatura... Predkletstvo je nad nami: dušimo se, drug drugemu pijemo kri, grizemo se — umrejo pa ne moremo. Nesrečne kreature smo — trpimo in mučimo se!

Take nas je pokazalo Kreftovo zrcalo, in — navdušeno smo mu vsi ploskali. Prenesli smo torej človeka — avtorja, ki nam je govoril smelo o naši resničnosti, podobi. Seveda o naši hinavski, spačeni podobi iz l. 1914! Malomeščane nas je pokazal v strašni podobi že v svojih »Celjskih grofi«, pokazal nas zdaj malomeščane izpred dvajset let v še strašnejši podobi, in želimo samo še, da nam končno pokaže našo malomeščansko podobo prav iz današnjih dni: nad tako trilogijo pa naj postavi generalni naslov: Kreature!

Dejanje tragikomedije »Malomeščani« se godi v prvi polovici oktobra 1914, od večera do ranega jutra v isti »c. kr. slovensko« opremljeni sprejemni odvetnik in obč. svetnik dr. Kostajnski. Svoje prijatelje in prijateljice je povabil, da se posloje od revolucije in revolucionar-

ja Ivana Tomca, ki ga je Kostajnske pravkar rešil iz preiskovalnega zapore in ki mora še nočjo odrediti na fronto. Ko je bil Ivan Tomc zasiljal v gostilni sredi teh prijateljev, kako se je obnesel v Sarajevu Principov atentat, je veselo vzkliknil: »Gut weg!« Par dni nato je policija že zvedela ta vzklik, zaprla Tomca, in tri mesece je njegovo življenje viselo le še na nitki. Zakaj policija je razkrla delovanje in rovanje tajnega jugoslovenskega radikalnega kluba: od Ljubljane segajo vezi do Beograda in Sarajeva, v Gradcu imajo zaprt »preporodovca« Endlicherja in dr. Novaka, in vse kaže, da je bil Ivan Tomc njun tovariš.

Dr. Kostajnske, ki se je z bančnimi spekulacijami in s provizijami kot vodja avprivacije Rdečega križa povzpela od znanega reveža do bogataša, pa je rešil Ivana Tomca ječe ali morda celo smrti na vrelcih. Smrti je Tomc zapisan vendarle, zakaj vtekli so ga v prvi maršbataljon in postavili ga na fronto tako, da bo lahko takoj padel za Avstrijo in cesarja. Smrti torej ne uide, samo zato, ker je znil »Gut weg!«

Ali Tomc je povedal, da mu je znano, da ga je izdal — prijatelj! Prijatelj je najbolj intimne družbe v tisti gostilni. Ko je vzkliknil usodne besede! A kdo je »prijatelj« in zakaj ga je izdal policiji, da mora sedaj v gotovo smrt?

To je pa vsebina tragikomedije. Ni za bolj ostudnega in odvratnega početja kakor ovajanje. Zal, prav ta lastnost je med nami zelo, zelo razširjena. Avstrijska policija sploh nima nobenega opravka, saj ljudje kar na debelo denuncirajo. Človek sploh več ne ve, komu naj še zaupa. Vse naokrog samo sumničnja, sama strahopetnost in obramba na tuj

račun. Tak je položaj.

Pri Kostajnsku torej pričakujejo Ivana Tomca, da se posloje, a obenem upajo, kdo je ovaduh. Najbolj skromni in zaničevani člen družbe, sodni oficijal Polke Tomšič, »objectum foppabile«, ki ga imajo vsi za norca in so mu celo obestili očetovstvo nezakončna neke natakarsice, dael so jo imeli vsi ti »prijatelji«, to oficijalček se maščuje, se zlaže, da je v sodnih spisih čital anonimne ovadbe, blekne ime — in obdolženec takoj prisma, da je res ovaduh. In laži rode čudovit uspeh: politični uradnik deželne vlade Komar, davkar Medved, profesor in oblahtant v r. Grlice, učiteljica Mojšker, rez. kadet, pesnik in novinar Sevnik in končno celo odvetnik, kreatura vseh kreatur, dr. Kostajnske: vsi priznavajo drug za drugim, da so ovadili »prijatelja« Tomca. Zakaj? Deloma iz ljubosumnosti, deloma iz streberstva, deloma iz maščevanosti. Celu bivša ljubica Breda ga je ovadila, ker ji je zabrusil v obraz resnico, da je vlačuga. Vsi so imeli »razloge« za ovaditev »prijatelja«. Polna soba je teh »prijateljev« ovaduhov, in ko vzklikne davkar Medved: »Zdaj pa kar ustanovimo novo stranko!« — zagrmí po gledališču...

Sram jih prevzame, ko si gledajo v obraze. Izkaže se sicer, da jih je sodni oficijalček zlobno razkrinkal samo s predzno lažjo. In delajo se, da se kesajo. Zdaj bi radi rešili Tomca iz maršbataljona. Ponudijo se, da posredujejo zanj, in odhite na vse strani. A zopet se izkaže, da niso posredovali nikjer! »Naj si le pomaga sam!« Kdo bi se izpostavil za osumljenca! — Ivana Tomca pa sploh ni v to ostudno »prijateljsko« družbo, ker je — medtem že pobegnil k Srbom! — In ko zvedo to, so iznova, a resnično ogorčeni. Ivan Tomc je torej istinit veleizdajalec! Nič niso imeli in nočejo imeti z njim, policijskega svetnika, ki prihaja, da jih zaslisi, pa pričakujejo z najhujšim poklonom kot vedno zvesti in vdani avstrijski podaniki.

Tragikomedija je polna hrekov in situacij, ki so zbujaše spontansko odobravanje, inteligenčen smeh in živo, ves čas napeto zanimanje. Avtor se je izkazal kot režiser in je podal predstavo, ki je polno zadovoljevala. Manje se je obnesel kot lastni dramaturg: v interesu vdanosti in razvoja igre so namreč potrebne še odločne črte — krajsanja. Prizor s ploščo »Slovenec sem« odpade lahko ves brez škode, razne izpovedi, priznanja in resdejanja kriče po črtah, nekateri dialektični banalni vzkliki naj izginejo in prizor s sliko, ki jo vrže Medved skozi okno, je — hm! — teatralen, a tudi malo okusen. Konec 2. dejanja se vleče, a tudi v 3. dejanju bi bilo potrebno zgostenje.

Vsi ti ljudje so mlanki realistično, a vendar so čisto neverjetno naivni, prenettivo otroški; kar brž vse priznavajo in se včasih prav tako otroško čenčavo sami obtočujejo. Retušji bodo zelo koristni. In prehodi iz občutja v občutje so včasih nasilni.

Prav nič ne dvomimo, da pojde tudi ta silno jedka satira in vrio spretna karikatura naših kreatur zopet zmagovito tdi na tuje odre; gotovo je Kreftova tragikomedija odsko močno, idejno krepko in zanimivo, a etično prav lepo delo. Razen Cankarjevih »Hlapcev« nimamo boljšega tega značaja.

Dr. Kostajnske posebej izvrstno g. Levaj; želel pa bi še več naravnosti in neoforsiranosti v govorici. Odlični politični uradnik bivši Mberalec in revolucionar, a zdaj klerikalec in najbolj svet avstrijski pripranžal Komar je g. Daneš; krasno figuro je postavil g. Lipah z zlobnim oficijalom Polketom; vzgledno je govoril v 1. dejanju, manj umereno v 2. dejanju, a naravnost slabo v 3. dejanju. Vzroka si ne morem misliti. Izredno učinkovito in verjetno je igral davkarja Medveda g. Cesar, zares pretresljiv prizor, ko zve za sinovo smrt. Kresčja je to, ki ji gre neomejeno priznanje. G. Pianecy se je zelo zadovoljivo uveljavil kot profesor Grlice, a g. Jermian kot kadet je imel prizore, ki so segali do dna srca in duše.

Glavna ženska vloga je bolniška strožnica, bivša odvetniška uradnica Breda, ki jo doživlja z močno realistično in globoko pretčenostjo g. Mira Danilova. Cinično, ker nesrečno deklo, ki je izgubilo Tomca zaradi lastne strastnosti in špekulativnosti, je našlo najboljšo interpretko.

Prav prisrčna mamica, tip iz resničnega življenja, je Medvedka Amalija gospe Polonce Juvanove, ki sma takim osebam vselej dati čim več srca in odrske istine. Kot nesrečna učiteljica Mojšker, uspešno frleča za moškim, ki bi jo končno odrešil samstva, nastopa g. Medvedova jasno in močno.

Vse dame so prejele zaslužene šopke, avtor pa venci in je bil po vseh dejanjih živo in iskreno akamiran in aplavdiran. Od srca čestitka Fr. G.

Reorganizacija mladinske kuhinje

Trbovlje, 12. aprila.

V tukajšnji mladinski kuhinji je bilo do 1. marca t. l. prehranjevanih nad 1100 delavskih otrok. Ker pa je s stalnim naraščanjem števila teh otrok prišlo primanjkovali sredstev, je občina pristopila k reorganizaciji mladinske kuhinje, to se pravi, izvršila je revizijo vseh otrok, ki so do tega dne prejemali hrano v mladinski kuhinji.

Da bi se našel primeren ključ za upravljenost prejetanja hrane v mladinski kuhinji, je občina zbrala podatke o zaslužkih vseh onih aktivnih delavcev, ki so pošiljali do 1. marca otroke v mladinsko kuhinjo. Socialni urad občine je vzel kot podlage skupne zaslužke vsakega prizadetega delavca v dobi od 1. julija do 31. decembra l. l. odbil socialne dajatve, ter na ta način ugotovil povpreček za eno plačilno periodo.

Na ta način dobljena baza, ki upravičuje otrokom prejetanje hrane v mladinski kuhinji, znaša za aktivnega delavca, t. j. za moža in ženo skupno 665 Din ter še za vsakega otroka 135 Din mesečno. Pri vdovah z otroci, ki uživa pokojnino, a ne dela, se zniža ta baza na 310 Din + 135 Din za vsakega otroka, pri upokojenih ali rentnikih (vdovci z otroci) znaša baza 360 Din + 135 Din, pri upokojenih ali rentnikih z ženo in otroci pa je določena baza na 360 Din + 135 Din za vsakega otroka.

Tudi mamina svilen bluzo --

Le zelo redkokdaj obleče mama svojo svileno bluzo. Ta bluzo je namreč zelo občutljiva, pa jo je treba varovati. To se vidi iz tega, kako previdno jo mama pere. Ona pere zdaj bluzo — kakor tudi ostalo perilo

— s Schichtovim Radionom. Bluzo nekoliko pretiska v mrzli raztopini Schichtovega Radiona in že je zopet lepa in čista kakor prvi dan.

* Kar je dobro za občutljivo svilo, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači izdelek

SCHICHTOV

RADION
pere vse higijenično čiste

R.1.6-35

Vsi, katerih dohodki presegajo zgoraj navedene vsote, nimajo pravice do prehrane svojih otrok v mladinski kuhinji.

Poročeni aktivni delavci z enim otrokom pa v obče ne pridejo v poštev.

Socialni urad občine je z reorganizacijo tudi točno določil, koliko otrok sme ena družina največ imeti na hrani v mladinski kuhinji, in sicer: družina z 2 otrok. točno po tabeli, družina z 2 in 4 otroki največ 2 otroka, družina z 5 in 6 otroki največ 3 otroke, družina z 7 in 8 otrok največ 4 otrok, družina z 9 in 11 otrok največ 5 otrok.

V poštev pridejo seveda samo otroci do dovršenega 18. leta starosti; pastirji, služkinje, šiviljske pomočnice, skratka otroci pod 18 let, ki so že več ali manj preskrbljeni, ne pridejo v poštev. Plaćevanje alimentov pa se pri tem upošteva. Rudarjem odnosno delavcem, ki redijo krave, se pripíše k zaslužku vrednost prodanega mleka mesečno 90 Din za vsako kravo.

Če dohodek delavca ne dosega osnovnega zneska, ima pravico do prehrane (po gornjem ključu) toliko otrok, kolikorkrat je delitelj 135 Din zapaden v razliki med njegovim dohodkom in osnovo v tabeli, za enega pa takoj, čim plača ne dosega osnove.

Jubilej priljubljenega šolnika

Sodražica, 12. aprila.

Te dni praznuje svojo 70letnico skromno in tiho v krogu svoje družine v pokopani šolski upravitelj Miha Vrbljč. Jubilej spada še med staro gardo naprednih učiteljev, ki so pred vojno občutili vso težo režima in ki se jim je v težkih časih vojne streglo po življenju. Ostal je idealist in naprednjak in je tak še danes. V tem duhu je odločil številno šolsko mladino, ki ji je bil vedno skrben oče. Njegova zasluga je, da ima Sodražica tako lepo šolsko poslopje in tako bogato založeno zbirke. Mnogo koristnega je storil za sodraško dolino tudi kot dober vrtnar in čebelar, predvsem pa tudi kot vnet in dolgoleten sodelavec posojilnice.

Svoji številni družini je z gospo soprogo iz znane Fajdigeve hiše pripomogel do ugodnih položajev. Polovica se jih je posvetila učiteljski, druga pa tehniški vsi skupaj pa ostanejo Sokoli, kakršno je tudi še vedno gnezdo, iz katerega so lišli.

Členu in vedremu jubilarntu želimo ob njegovi 70letnici tudi mi še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Spomini na našega kralja Aleksandra

Ljubljana, 13. aprila.

Zbirko slik iz življenja in smrti našega blagopokojnega vladarja je posetil v sredo 10. t. m. tudi prevažni knezoškof ljubljanski g. dr. Gregor Rožman. V prostori Jakopičevega paviljona se je mudil nad eno uro ter se je izrazil tako glede zamišlji, kakor glede izvedbe zelo pohvalno.

Prav pridno pribejajo v paviljon tudi naše šole in ganljivo je poslušati opazke in tihe pomenke naših otrok. Resno zrejo njih nedolžne oči žalostne prizore tragičnih okoberških dni, a že se jim zjasni lice, ko gledajo nasmejan kraljevič, ki vozi eno kolnico, pišejo naloge, se igrajo s pešiki in se stiskajo v mamino naročje, prav tako kakor oni sami. Mnogo solza prikripi odraslim posestnikom pred slikami, ki kažejo Velikega kralja najtesneje obkoljene ga od svojega ljudstva, med trboveljskimi rudarji, kmeti iz Like in Južne Srbije, med junaškimi boreci iz svetovne vojne, ki zdaj zopet v miru obdelujejo svojo zemljo. In te dobre oči so morele umrežiti, reče tih redovnica in si briše oči. Ki ne smejo jokati. In prihajajo množice vojakov ter na polnojo paviljon do zadnjega kotička, da vidijo svojega najbližjega vodjo, ki ga ni več.

V sredo je posetila razstavo pod vodstvom g. Mire Žnidarič okoli 50 članice »Zveze gospodinj«, ki so po lepem govoru g. prof. Mire Virglerjeve svečano objubile, da hočejo skrbeti, da večna luč pred spomenikom Kralja-Mučenika ne bo nikdar ugasnila, kakor ne bo nikdar ugasnila ne-

ša ljubezen do Njega in zedinjene domovine.

V nedeljo ob 11. bosta ponovila uspele recitacije globoko občutenih spomeničnih pesnitev gg. visokošolske Gark Rudi in Berger Branko.

V ponedeljek ob 16. uri se bodo učenci meščanske šole v Zgornji Šiški pod vodstvom učiteljice ga. Gregoričeve poklonile mrtvemu kralju z lapim recitiranim prizorom.

Dolenjska cesta — pastorka

Ljubljana, 13. aprila.

Karlovska cesta bo regulirana in s tem bo tudi padla odločitev glede obstanka cestne železnice na južni strani mesta. Po časopisju se razširjajo vesti, da se bo ob regulaciji Karlovske ceste uknila tramvajska proga. S tem bi bil najbolj prizadet južni del Ljubljane, zlasti kar se tiče prometa, ki je najbolj važen za ta del, in sicer posebno v gospodarskem pogledu, ker gre ves promet Dolenjske po tej poti, ki je zelo važna zveza med deželo in središčem mesta. Na drugi strani pa bi bil ves ta kraj prometno odtrgan od onega središča, kjer so vse kulturne ustanove.

Mnogo se govori o vstopavi avtobusnega prometa. Ta nikakor ne more nadomestiti cestne železnice. Avtobusni promet po cesti za gradom bi pa tudi ne rezal Dol. in Karlovske ceste tako, da bi vsaj v glavnem zadovoljil potrebam in zahtevam tega dela mesta. Tudi se govori, da bodo avtobusi vozili po potrebi. Kako si to zamišljajo gotovi ljudje, si ne moremo razlagati.

Zakaj ni dolenjska tramvajska proga aktivna? Na to vprašanje bi znal odgovoriti vsak otrok na Dol. cesti. Od magistrata do mitnice stane tramvaj 1.50 Din. Krožna proga, proga Vič-Figovec—Zg. Šiška stane tudi 1.50 Din. Ker so vse proge približno tretjino daljše od dolenjske, je torej naša proga najdražja. Cena bi se morala za to progo primerno znižati.

Nujno potrebno je, da se ugoti željam in zahtevam prebivalstva tega dela mesta, in sicer tako, kakor je bil že sklep mestne občine ljubljanske, t. j. da se proga obnovi in podaljša do tja, kjer seka Dol. cesta pot iz Galjevice in Rakovnika.

S podaljškom te proge bi se dosegla aktivnost. S tem pa, da delavstvo, uradništvo, dijaki, gospodinjje in branjeveke pregazijo najslabši del ceste do mitnice, že vsi ti mislijo in so tudi prepričani, da ni več potrebno, da se poslužijo tramvajja, ki jim nič več ne koristi, pa bodisi zaradi prepočasnega vožnje, bodisi zaradi nevarnosti, da ne dobe morske bolezn.

Ob tej priliki apeliramo na pristojno oblast in odgovorne činitelje, da se to vprašanje reši v zadovoljstvo davkoplačevalcev, pa tudi v korist in prospeh vsega našega okraja. Davkoplačevalci.

Iz Ptuja

— Z živilskega trga. Zadnje čase je naš živilski trg zopet zelo oživel. Z dežele prinašajo na trg že vse dobrote, ki jih prinaša pomlad. Trg pa so poživili tudi predstoječi prazniki. V petek je bil trg zlasti založen z ribami, katerih cena ni bila ravno pretirana in so bile hitro prodane. Tudi mlečnih izdelkov je bilo mnogo, predvsem surovega masla, ki se ga za praznike mnogo rabi. Razen motovilca in regrata je bilo že tudi dosti zgodnje salate. Tudi perutnine je bilo dovolj, kure po 15 do 20 Din. Jaje dobiš 5 komadov za 2 Din. Jabolka pa prodajajo po dinarju.

— Pravcato vročino smo dobili zadnje dni, saj kaže termometer v senci 22° R. Zimske sukne so romale v omare in ljudje ne nosijo niti povrnikov. V parku se preurejujejo cvetlične grede, kjer bo zasadil mestni vrtnar cvetlice. Želimo, da se uredi tudi električna razsvetljava, da ne bo človeka ponoči strah.

— Društvo »Šola in doma« priredi v nedeljo ob pol 10. uri dopoldne v risalnici drž. realne gimnazije predavanje o vzporednem delovanju šole in doma. Predaval bo učitelj g. Hasl.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Ponovno Vas vlijudno opozarjamo na naš novootvorenjeni oddelček za cenejše TIVAR OBLEKE v Ljubljani,
PREŠERNOVA ULICA 54 (nasproti glavne pošte) z vzhodom skozi vežo na dvorišče.

Moške obleke iz dobrega blaga (šofa)	Din 190.—, 240.—, 290.—
otroške obleke iz dobrega blaga	» 45.—, 60.—, 70.—
moške hlače, pumparce, zelo dobro blago	» 70.—, 90.—, 110.—
damski plašči, dobro blago, lep modern kraj	od Din 170.— naprej
moški Hubertusi, garantirano nepremočljivi	Din 290.— in 320.—
ženski Hubertusi, garantirano nepremočljivi	» 260.— in 320.—
otroški Hubertusi, garantirano nepremočljivi	» 160.—

Naši Hubertusi plašči so edini, ki so izdelani po jugoslovenskem patentu št. 7644/31 iz impregniranega hubertus-sukna in so vsled tega garantirano nepremočljivi. Za vsak komad zahtevajte pismeno jamstvo v naših prodajalnah.

TIVAR OBLEKE

DNEVNE VESTI

— Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje natečaj za izredno profesuro ali docenturo na tehniški fakulteti in sicer za predmet rudarska merjenja in geofizične metode iskanja slojstev. Prosilci morajo ustrezati pogojem §§ 3 in 4 uradniškega zakona in § 19 zakona o univerzah. Prosnje, opremljene z objavljenimi znanstvenimi spisi ter dokumenti po § 3 zakona o uradnih listih, morajo najkasneje do 29. maja 1935 na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

— Odvetniška vest. Odvetnik v Murški Soboti dr. Slavko Vesnik je 3. t. m. umrl. Za začasnega prevzemnika njegove pisarne je imenovan odvetnik v Murški Soboti Fran Kodar. Odvetnik v Murški Soboti dr. Teodor Zbrizaj se je preselil s svojo pisarno v Slovenske Konjice. Za prevzemnika njegove pisarne je imenovan odvetnik v Murški Soboti Fran Kodar.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 30 z dne 13. t. m. objavlja uredbu o priprostejšem in hitrejšem postopku pri kazenskih sodiščih, odločbo o zahtevah za razesilne snovi, zvanilnični finančne kontrole, izpremembo namestnika ob plačilu telegrafskih in telefonskih taks, uredbu o ustanovitvi zdravstvenih občin na področju dravske banovine in objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin.

MESTO PIRUHOV

se obdarujejo ljudje danes s praktičnimi darili. Ako hočete pred prazniki imeti v svoji trgovini velik promet, opozorite takoj občinstvo nase z inseratom v našem listu, kar uspeh ne more izostati. — Posebno velik uspeh bodo imeli inserati v velikonočni številki našega lista, ki izide v zelo povečani nakladi in ostane v rokah čitateljev tri dni. — Naročite oglas takoj pri upravi, ker jih sprejema samo do 19. aprila zvečer!

— Nov slovenski hotel na Jadranu. V interesu razmaha našega turističnega prometa moramo pozdraviti vest, da je prešel znani hotel Vila Lucija v Aleksandrovem na otoku Krku v roke renomirane slovenske tvrdke. Hotel leži ob morju in ima restavracijsko teraso zgrajeno na betonskih stebrih nad morjem v neposredni bližini udobnega kopališča. To je največje in najlepše hotelsko podjetje v Aleksandrovem. Nova lastnica je hotel temeljito prenovila in izpopolnila, da bodo v njem zadovoljni še tako razvajeni gostje. Tak napredek v hotelski industriji na našem Jadranu moramo pozdraviti tem bolj, ker se tujičarji v mnogih primerih še vedno po pravici pritožujejo, da niso tako postrženi, kakor bi morali biti. Samo po tej poti bomo prišli do končnega cilja, da se nam ne bo treba več bati inozemske konkurence, da bomo lahko letoviščarje na naš Jadran ne samo vabili, temveč jim tudi dobro postregli.

— Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, je na rednem običnem zboru dne 10. t. m. počastila spomin umrlega prvega predsednika sekcije g. inž. Vinka Strgarja tudi s tem, da je pokojnika vpisala kot ustanovnega člana svojega podpornega fonda s prispevkom 1000 Din.

— Šolskim upraviteljstvom. Letošnji XV. pomladanski velesojem v Ljubljani bo bogato založen z izdelki naše industrijske in obrtne proizvodnje. Velesojem bodo priključene še posebne razstave: Prva velika gasilnica; gospodinjstva »Žena v obrti«; domača volna, perutnina, ptice in kuncel. Šolskim upraviteljstvom priporočamo, da privedejo zaupano jim mladino na ogled te prireditve in da združijo to ekskurzijo z majniškim izletom svoje šole. Ogled velesoja bo v mladini vzbudil ponos na sposobnost in ustvarjalno silo domačih ljudi, navdajal jo bo z zaupanjem v uspeh pridnega in smotrnega dela. Po drugi strani pa jim bo to, kar bodo videli na velesojem, mnogo koristilo pri predelavanju učne stvarine v šoli, v pripravi za pozneje v življenju. Za vse šole kakršnekolikoli vrste znaša vstopnina 3 Din za učenca oziroma učenca.

KONCERT
AKADEMSKEGA PEVSKEGA ZBORA
V ST. VIDU NAD LJUBLJANO
v nedeljo ob 15. uri v Cerkvenem domu!

— Akademski pevski zbor bo jutri v nedeljo 14. t. m. v st. Vidu nad Ljubljano ponovil svoj koncert slovenskih narodnih pesmi. Koncert je namenjen predvsem okoličanom, ki jim ni bila prej dana prilika, da bi slišali Akademski pevski zbor izvajal se bo kompleten program kot na ljubljanskih koncertih. Koncert se bo vršil v Cerkvenem domu ob 15.30 (pol 4. popoldne). Nabavite si hitro vstopnice, ki so v prodaji v trafiki Zakotnika v st. Vidu.

— Skalaški dom na Voglu je v spomladanskem solncu ter s svojimi idealno zasneženimi, najboljimi smučarskimi tereni čilj vsakega smučarja. Sedaj, ko že pričenjata zeleneti log in polje, je pogled iz doma v dolino prelesten — posebno še, ker izpopolnjuje to divno sliko nasproti se dvigajoča, kristalno zasnežena triglavska skupina.

— Slabe telefonske zveze Karlovca s Slovenijo. V Karlovcu se pritožujejo, da imajo zelo slabe telefonske zveze s Slovenijo. Z Metliko gre telefonski pogovor preko Zagreba, Zidanega mosta, Ljubljane in Novega mesta, torej na 250 km dolgi progi, dočim je oddaljena Metlika od Karlovca samo 25 km.

— Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu bo v ponedeljek 15. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 16. živinorejski tečaj o pravilni spomladanski prehrani živine. Vabilo se živinorejci, da se tečaja udeležijo v čim večjem številu.

— K jeseniški »Eriki«. Povabljen k vprizoritvi mojega operetnega dela »Erika« na Sokolskem odru na Jesenicah, sem se rade volje odzval vabilu in se vsem sodelujočim najpričnejše zahvaljujem za dobro, vestno in požrtvovalno sodelovanje, ki je rodilo prireditelju in vsem ostalim najlepši uspeh. — Janko Gregorc.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno, vetrovno vreme s padavinami. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Beogradu 28, v Sarajevu in Skoplju 25, v Zagrebu in Splitu 24, v Rogaski Slatini 23, v Ljubljani 21,4, v Mariboru 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 749,8, temperatura je znašala 12.

— Zrtve strupene kače. V Plevlju je strupena kača pila soprogo inženjerja Karla Fitza, Elizabeto. V torek popoldne je ležala na vrhu, kjer je na solncu zapala. Kar se je prebudila in začutila, da ji nekaj leze po prsih. Prijela se je za prsi in v naslednjem hipu jo je strupena kača pila. Preden so pripeljali serum iz Pribojca, je bila nesrečna žena že mrtva. Tragedija je tem težja, ker je bila žena v sedmem mesecu nosečnosti.

— Po 19 letih iz Rusije. V Zenicu se je vrnil te dni iz ruskega ujetništva kmet Todor Čadič, ki je pripeljal s seboj tudi ženo in otroke. V ruskem ujetništvu je bil 19 let.

— Morika Oblonska še niso našli. Ambriza Oblonska, ki je v Zagrebu umoril Anko Pekšič in težko ranil svojo ljubico Ljubico Korenovo, še niso našli, čeprav je policija mobilizirala ves svoj aparat. Oblonski ni imel stalnega bivališča. Za njim je izginila vsaka sled. Ni izključeno, da se je mož v obupu in iz strahu pred kaznijo končal življenje. Stanje Korenove se je že zboljšalo.

— Samomor mladega jurista v Zagrebu. V Zagrebu se je ustrelil v četrtek zvečer 33 letni jurist Ivan Šur, doma iz Nove Palanke. Ustrelil se je s slepm nabojem, ki mu je raztrgal vso levo stran prsi. Šur je študiral svoj čas teologijo, pozneje je pa prestopil na juridično fakulteto. V smrt je šel, ker se je naveličal življenja.

ZOBOZDRAVNIK

DR. JOS. TAVČAR
NEBOTIČNIK TELEFON 33-93
ordinira od 24. aprila do 1. septembra
od 7. do 12. in in od 4. do 7.
V četrtih in sobotah popoldne
ne ordinira

— Dve nesreči. Ko je včeraj popoldne 22letni Anton Solar v Dravljah stopil s tramvaja, je pridrvel mimo motociklist in ga podrl. Raztrgal mu je vso obleko in tudi resno poškodoval levico. Ponesrečenec je moral v bolnico, popeljal pa sta se še Solar in motociklist, pobotala, ker je dirkač obljubil, da mu bo poravnal škodo za raztrgano obleko, plačal vse bolniške stroške in tudi odškodnino za bolečine. — V bolnico je moral tudi krojač Ivan Banič iz Šiške, ki je s kolegom zavozil v drugega kolesarja in se nekoliko pobil.

Iz Ljubljane

— Aj Pogreb dr. Tume in Frana Krapeša. Včeraj popoldne sta legla k večnemu počitku dva zaslužna moža, dr. Henrik Tuma in kavarinar Fran Krapeš. Ob 16. je nastopil izpred hiše žalosti v Fignerjevi ulici zadnji pot dr. Tuma. Matičarji so mu zapeli žalostinko, a v slovo mu je spregovoril v imenu Slovenske Matice dr. Lončar. Na pokopališču se je od pokojnika poslovil v imenu naših alpinistov dr. Pretnar. — Ob 17. je krenil izpred Kazi- žalni sprevoz z zemskimi ostanki kavararja Frana Krapeša. Pevska družstva so zapela žalostinko »Človek glej«, na zadnji poti pa je spremljal prižbljenega pokojnika sokolska fanfara na konjih, sokolska konjenica, godbi »Sloga« in »Drava«, pevska družstva, kavariniški in restavracijski uslužbenec in najpomembnejši predstavniki naše javnosti z županom dr. Ravniharjem na čelu, ki se je udeležil tudi pogreba dr. Tume. V cerkvi na pokopališču so prvi zapeli »Usliši nas, Go-

spode, pri odprtem grobu pa »Vigred se povrne«. Od pokojnika sta se poslovila ob odprtem grobu starosta Ljubljanskega Sokola br. Kajzelj in podpredsednik Zbornice za TOI g. Rebek.

— Aj Na živilskem trgu je že predpraznično vrvenje. Blaga je od dne do dne več in gospodinjice so čedalje bolj nervozne. Vendar danes ni bilo takšnega navela, kakor bi človek pričakoval, le perutninski trg je bil izredno dobro založen. Tu di mletnih izdelkov je precej več kakor prej. Tržne dni. Cene so v splošnem še nespremenjene, tudi mletni izdelki, ki se navedejo podraže najprej, se še niso podražili. Dokler bo pač tako lepa izbira blaga, se cene ne bodo dvignile. Za cene zelenjave se gospodinjice zdaj ne zanimajo posebno, skrbijo jih le, če se ne bo podražila gnušt. Toda le nekatere, kajti mnoge so se že založile z njo. Tuji piruhe že kupujejo. Čim prej, tem bolje, čeprav nekateri pričakujejo, da se bodo jajca še pocenila. Zdaj so po 22 in tudi 24 komadov za 10 Din, zato ni verjetno, da bi se še pocenila. Tudi perutnine je mnogo več. Danes so prodajali tudi toliste purane, ki seveda niso posebno poceni, saj so po 70 Din. Puteke se mnogim gospodinjicam predrage po 20 do 28 Din komad, zato raje kupujejo sekano perutnino. Trg je zelo dobro založen z medom, ki je v primeri s cenami prejšnjih let zelo poceni. Najcenejši je po 14 Din, najboljši, cvetlični pa po 18 Din kg. Za potlice je tudi dovoli orebovih jedrc, ki so po 18 Din kg, kakor so bile pred božičem.

— Aj Prošnja gledališki upravi. V naši operi se je udomaćila grda navada, da izražajo po koncu entuzijazmi svoje priznanje s huronskim tuljenjem in cepetanjem. Nam, ki smatramo gledališče za svetilske umetnosti in ne za konjski hlev (niti v takem ni tako škandaloznega početja), je nerazumljivo, kako more to trpeti ravnanje operne in kako da pevke in pevci ne smatrajo tega načina priznanja za žaljivega ter da se mu odzivajo. Bil sem v raznih velikih mestih v operah, tudi o prilikah, ko so se vršile ovacije — a nikjer se ni prekarila meja dostojnosti in najbrž se tudi sedaj ne. Prav nič nimam proti temu, ako se s ploščom kličejo magari po 15- do 20krat pevke in pevci pred zastor, odločno pa moram zahtevati, da se to vrši dostojno. Zato naj gledališka uprava odredi, da naj se takoj čim se začne krikanje (bolj prav rjovenje) in cepetanje, spusti zastor ter absolutno več ne dvigne! Samo tako bomo gotove ljudi naučili dostojnosti. — Dr. F. G.

— Aj V Ljubljani so umrli od 5. do 11. t. m.: Beroko Julija, 27 let, služkinja, Kersnikova ulica 5. Devetak Franc, 56 let, mestni delavec, Grajska pl. 1. Podlpec Marija roj. Leder, 78 let, žena delavca, Sv. Petra cesta 74. Vouderschmidt Marija roj. Dobnikar, 88 let, zasebnica, Redbo št. 13. — Dr. Tuma Henrik, 77 let, odvetnik, Fignerjeva ulica 9. Pavlič Uršula roj. Pavc, 76 let, zasebnica, Taštor 2. Krapeš Fran, 71 let, kavarinar in mešan, Kongresni trg 1. Bošnjak Stefan, 81 let, gluhozema sirota, Vidovdanška cesta 9. Boucon Andrej, 48 let, tovarnar stolov in posestnik, Sokolska ulica 18. — V ljubljanski bolnici so umrli: Kovčič Jožeta, 25 let, kuharica, Hirska ul. 31. Slamanig Jerica, 40 let, blagajničarka, Metlika, hiralnica. Žužek Jože, 25 let, poštni zvanilec, Moste, Predovičeva ul. 14. Pogajen Franciška, 26 let, žena rudarja, Glše 21 pri Kresnicah. Majdič Marija, 44 let, žena delavca, Krtna 60, pri Kamniku. Rode Vinko, 10 mesecev, sin delavca, Podbrezje 29 ob. Dob pri Kamniku. Jernejčič Franc, 63 let, sprevodnik drž. žel., Moste, Pohlovna ulica 5. Hiti Ivan, 33 let, tesar, Litija 13. Agustinek Franciška, 70 let, obč. uboga, Moste, Društvena ulica 22.

Še na veliki petek

opoldan prinese obleke v kemično čiščenje, barvanje, plisiranje, pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do praznikov

TOVARNA JOS. REICH

— Aj Z urejevanjem parka na križišču Tršaške ceste, Groharjeve ulice in Ceste 29. oktobra so pričeli pred nekaj dnevi. Nasadili so tam več lepih, mladih dreves, odstranili poprej kamenje in navozili pretil. V bodočem parku so mestni vrtnarji nasadili poleg dreves tudi razno lepotično grmičevje ter cvetlice, kar bo dajalo sicer malemu kotičku prav poseben čar. Tamošnja okolica bo z bodočim parkom prav gotovo precej pridobila.

— Aj Filozofsko društvo v Ljubljani bo imelo danes dne 13. aprila ob 18. uri na univerzi (v predavalnici št. 90) debato na svojem prvem in drugem predavanju o temi: »Svoboda in nujnost«. Debatu vodi g. prof. dr. Fr. Veber. Vabljeni člani društva kakor prijatelji filozofije.

— V Sokolskem domu na Viču bo popoldne ob 16. in jutri ob pol 16. akademski poudarila Rdečega križa na narodni šoli z bogatim in pestrim sporedom. Vabilo!

— Aj Potres in visoke stavbe. Je naslov 9. predavanja, ki ga priredi Prirodoslovno društvo drevi v predavalnici mineralogičnega inštituta univerze. Predaval bo ob številnih lepih slikah g. univ. prof. inž. Jaroslav Foerster. Člani in prijatelji društva so vabljeni k čim številnejši

udeležbi. Začetek tega zanimivega in ob 40letnici ljubljanskega potresa tudi aktualnega predavanja je ob 18. uri.

— Aj Manjša gradbena dela se še niso začela v večjem obsegu, čeprav je že sezona za nje. Vendar vidimo že tu in tam zidarje na delu pri obnovljanju fasad. Na Barjačevi cesti popravljajo pročelje poslopja italijanskega konzulata, na Askerčevi cesti št. 5 bodo pa prav tako obnovili pročelje enonadstropne vile. Zidnja leta je bilo v mestu obnovljenih precej pročelij, čas bi pa bil tudi, da bi popravili še pročelja onih hiš, ki obhajajo letos jubilej, odkar je odpadel fasadni omet ob potresu.

— Aj Zaključno predavanje v društvu »Soča« v Ljubljani v tej sezoni bo danes zvečer ob pol 20. uri v salonu »Pri levu«. Predaval bo priznani predavatelj g. dr. Lavo Čermelj o za nas zelo važni in aktualni temi in sicer »Razvoj in kulturne prilike Slovencev in Hrvatov v Južni Krajin« v povojni dobi. Po predavanju sledi prosta zabava, pri kateri nastopi »Sočin« pevski zbor. K temu zaključnemu večeru vabimo vse tovariše, člani vseh emigrantskih društev v Ljubljani in okolici in prijatelje »Soče«. — Vstop vsem prost. Predavateljski odsek.

— Aj Lepaki po izložbah, lepi, po večini skrbno izdelani, delo članov Podmladke Rdečega križa, vabijo cenjeno občinstvo na akademijo v proslavo dneva Rdečega križa, ki bo 14. aprila točno ob 10.30 uri v Unioni. Spored je bogat in skrbno pripravljen. Podmladkari bodo peli, deklamirali, igrali, rajali itd. Starši in ljubitelji mladine, obiščite akademijo. Ne bo Vam žal. Vstopnice od Din 10.— navzdol v knjigarni Glasbene Matice. I uro pred akademijo dobite vstopnice pri blagajni v Unioni.

— Aj Glede na razne govorce o politični usmerjenosti društva Delo in eksistencija, izjavljamo, da so vse te govorce izmišljene in je društvo nepolitično, kar bo tudi v bodoče ostalo. Odbor.

— Aj Beg pred poroko bi se lahko imenovala komedija »Lepa pustolovščina« katero uprizori šentjakobsko gledališče danes v soboto 3. in jutri v nedeljo 14. t. m., vsakokrat ob 20.15 zvečer. V glavnih vlogah nastopijo: Bučarjeva, Klavrova, Černičeva ter Hanžič, Vizjak, Moser in Urbič. Vstopnice so na razpolago v Mestnem domu od danes dalje od 10. do 12. ure popoldne in od 15. do 17. ure popoldne ter eno uro pred predstavo.

— Aj Priški večer bo drevi. Predavatelj publicist B. Borko nam bo naslikal Priekijo v najlepših barvah po pesniških delih, opevajočih lepe Slovenske gorice. Potem se pa bomo še malo »pogugali«, kakor se znajo Prieki, toda najboljše se bomo razumeli, čeprav bo v polni Mikl-čevi kletni dvorani več ljubljancev kakor Priekov.

— Aj Alpinistična šola — nadaljevalni tečaj. Skupine sobota, nedelja ob dogovorjenem času na dogovorjenem mestu. Alp. odsek.

— Aj Društvo izložbenih aranžerjev v Ljubljani poziva pisca članka v današnjem »Jutru« pod »Izložbeno-aranžerstvo«. Da se udeležijo jutrišnjega obč. zbora, kjer dobi odgovor, a društvo zadoščenje. Ustanovitelj in t. č. predsednik Čulk s. r.

— Aj Kavarina Viadukt danes in jutri odprta do 4. jutrtja.

— Aj Ljubljanski podmladkari Rdečega križa imajo v nedeljo, dne 14. t. m. dopoldne ob pol 11. uri akademijo na korist Rdečega križa v veliki uniojski dvorani. Izredno pester in zelo obsežen spored bo zadovoljil brez dvoma vsakega prijatelja naše mladine. Zato segajte pridno po vstopnicah, ki se dobe v knjigarni Glasbene Matice.

— Aj Opozarjamo na VI. javno produkcijo drž. konservatorija, ki bo v torek, dne 16. t. m. ob pol. uri zvečer v Filharmonični dvorani. Po večini se izvajajo skladbe Händla in Bacha. Nastopijo solopevci, komorna šola, klavir in godalni orkester.

— Aj Ne pozabite na koncert Trbovelskih slavkov, ki bo v Ljubljani v ponedeljek, dne 15. t. m. ob 20. uri v uniojski dvorani. Celotni zbor nad 100 pevk in pevcev in z njim tudi poseben moški zbor, bo ta večer v uniojski dvorani pod vodstvom zborovodje g. Avgusta Suligoja. Odveč je pisati o vrlih Trbovelskih slavkov, ki uživajo velik sloves povsod doma in v tujini. Ker je to edini nastop Trbovelskih slavkov tekom letošnje pomladi v našem mestu, še prav posebno opozarjamo na ta koncert. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

— Aj Po meri in po najnovejših dunajskih krojih Vam napravi moško perilo M. PIRNAT, Sv. Petra cesta 22 in Poljanska cesta 1 (Peglezen).

— Aj Manufakturno blago vseh vrst nudi po zelo solidnih cenah manufakturna trgovina JAS. RAVNIKAR, Pogačarjev trg 3 (Kreslaja).

Iz Celja

— Aj Pri regulaciji Savinje v Tremerju je sedaj zaposlenih 170 delavcev. V funkciji sta dva velika treblina stroja. Čim bo omogočeno delo v širšem obsegu, bo podjetje g. inž. Taškovića iz Skoplja, ki vodi ta dela, zaposlilo še kakih 300 delavcev. Navadni delavci prejajajo za 10-urno dnevno delo po 18 do 20 Din, profesionalisti pa po 30 do 50 Din.

— Aj V celjskem gledališču bo uprizorila ljubljanska drama v torek 16. t. m. ob 20. novo komedijo Bratka Krefta »Malomeščani« v avtorjevi režiji. Predstava je za abonma. Neabonanti dobijo vstopnice v prodajni v knjigarni »Domovine«.

— Aj Za pestr večer, ki ga bosta priredila solopesalka in subreta ljubljanske opere gđ. Vali Smerkoljeva in znani pianist g. Otom Vondrašek v ponedeljek 15. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču, vlada tako veliko zanimanje, da nujno svetujemo občinstvu, da si takoj preskrbi vstopnice v prodajni v knjigarni »Domovine«.

— Aj Pregled motornih vozil, ki doslej še niso bila preizkušena, bo za območje predstojništva mestne policije in sreskega načelstva v Celju v ponedeljek 15. t. m. od 10. dopoldne dalje pri mestni garaži na Spodnjem Lanovžu. Udeležba je strogo obvezna.

— Aj Kronika neared. Na celjskem kolo-dvoru se je v sredo ponesrečil 31-letni železniški premikar Ciril Bužan iz Trnovca. Odbičaja dveh vagonov sta mu stisnila levo roko in jo zmečkala. Istega dne je žag- ga odrezala 20-letnemu delavcu Vinku Camleku iz Skal pri Velenju vse prste na

desni roki. Brezposelni 30-letni šovljarski pomočnik Peter Vukelič se je obelil na avtomobilu, ki je vozil v Celje. Med vožnjo je Vukelič odskočil in padel s tako silo, da se je močno poškodoval po glavi, desnem ramenu, roki in kolenu. Vsi trije ponesrečeni se zdravijo v celjski bolnici.

— Aj Zanimiv nogometni spored za nedeljo. V nedeljo 14. t. m. ob 10. dopoldne se bo pričela na igrišču pri »Skalni kletci« prijateljska tekma med SK Hrastnikom in SK Atletiki. Sodil bo sodniški kandidat g. Urch. Ob 16. pa bo na Glaziji podstavna prvenstvena tekma med čakovski- škimi SK in SK Celjem. To važno in zanimivo tekmo bo sodil g. Ramovš.

— Aj Nočno lekarniško službo ima do vsrgeta petka 19. t. m. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

Zvočni kino Dvor

Tel. 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer
jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer
predstave smeha in zabave

Pat in Patachon

kot

Potuhnjenca

Vstopnina 4.50 in 6.50 Din

Iz Maribora

— Aj Proč z radijskimi motnjami! Dr- žavna radijska kontrola je ugotovila, da radijske motnje kljub velikemu številu najdenih in tudi že blokiranih motilnih elektronaprav ponekod še niso ponehale. Ugotovila je tudi, da so vzrok tem mot- njam visoko frekvenčni masazni in drugi elektromedicalni ter gospodinjinski aparati, ki so v posesti in uporabi zasebnikov. Kdor se pozivu direktorja pošte in telegra- fa v Ljubljani za blokiranje v odrejenem roku ne odzove, se kaznuje z denarno kaznijo 300 do 5000 Din ali s odgovarja- jočim zaporom. Mestno poglavarstvo v Mariboru poziva vse prebivalstvo, da na- vedene motilne elektronaprave v izogib posledicam ne uporablja, če se pa uporab- ljajo, naj se brez posebnega poziva bloki- rajo.

— Aj Nedelja v gledališču. Popoldne ob 15. uri ponove »Vesela kmetička«. Ta Fallova opereta je najprivlačnejša glasbe- na uprizoritev zadnjih mariborskih sezon. Veljajo znižane cene. — Zvečer pojo zme- nito Offenbachovo opero »Hoffmannove pripovedke« s sodelovanjem treh odličnih gostov. Zbor in orkester sta pomnožena. V orkestru je tudi harfa, na katero igra g. Lankež.

— Aj Proces Hinterlechner contra mestna občina. Včeraj dopoldne se je na tukaj- šnjem okrožnem sodišču končala civilna pravda, v kateri je tožil mestni tržni nad- zornik in veterinarski nadsvetnik g. Hugo Hinterlechner mariborsko mestno občino zaradi svoječasne protizakonite upokojit- ve in zahteva izplačila zapeljanih dohodkov. Proces, ki se vleče že dalj časa, je bil več- raj končan s sodbo, ki jo bo sodišče pisme- no izdalo.

— Aj Odkritje spomenika Sokolu-vitezu. V nedeljo dopoldne bo odkril Sokolsko društvo Pobrežje lep nagrobni spomenik svojemu tragično preminulemu podnažel- niku Ivanu Geržlju. Kruta usoda je uni- čila mlado življenje idealnega Sokola baš sredi najplodovitejšega dela. Pietetnemu činu bodo prisostvovali Sokoli in njihovi prijatelji.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sobota, 13.: Malomeščani. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.
Nedelja, 14.: Bunbury. Izven. Znižane ce- ne od 24 Din navzdol.
Ponedeljek, 15.: zaprt.
Torek, 16.: Malomeščani. Gostovanje v Celju.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 13.: Dežela smehljaja. Izv. V ko- rist bolniškega fonda Združenja gled. igralcev. Izven.
Nedelja, 14.: Netopir. Gostuje gđ. Erika Družović iz Zagreba. Znižane cene od 36 Din navzdol.
Ponedeljek, 15.: zaprt.
Torek, 16.: Jenufa. Red C.

Radioprogram

Nedelja, 14. aprila.

7.30: Vpliv krme, podnebja in tal na sposobnost mleka. 8.00: Cvetke, povejte ve (plošče). 8.20: Poročila. 8.30: Religioz- ne speve poje Joža Likovič. 9.10: Versko predavanje. 9.30: Prenos iz stolnice, vmes poje zbor bogoslovcev pasion. 11.00: Ve- likonočni običaji. Vrsta zvočnih slik. Iz- vaja radijski dramski studio. 12.00: Čas, radijski orkester (po željah). 15.00: Plošče po željah. 16.00: V cvetju in zelenju. So- delujejo Tone Petrovič, Vida Rudolfova in radijski orkester. 19.30: Nac. ura: Ob 40 letnici pokreta hrvatske narodne omla- dine. 20.00: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. 20.10: Zakleta Veronika. Pravičnica zvočna igra. 21.30: Čas, poro- čila. 22.00: Pomladi vse se veseli (plošče).

Ponedeljek, 15. aprila.

12.00: Kino orgle na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, iz raznih dežel (plo- šče). 18.00: Velikonočne črtice. ...20. Harmonika na ploščah. 18.40: Slovensčina. 19.10: Zdravniška ura. 19.30: Nac. ura: Anton Bezenšek, ustanovitelj bolgarske stenografije. 20.00: Prenos opere iz Beo- grada, v odmoru: Čas, poročila, jedilni list, program za torek.

SPORT

POTRES V LJUBLJANI PRED 40 LETI

Pripovedovanje očitca o potresni katastrofi na velikonočno nedeljo, dne 14. aprila 1895

Ljubljana, 13. aprila. Na velikonočno nedeljo, ki je vsakomur v letu najlepši in največji dan počitka, miru, prazničnosti, razpoloženja in splošne radosti nad probujajočo se naravo, so strašni potresni sunki pretresli nesrečno Ljubljano in svet, na katerem stoji. Že v svobodo popoldne in ves dopoldne v nedeljo je močno deževalo. Sele proti večeru se je polagoma zjasnilo in nastopila je krasna pomladanska noč. Večina ljudi je že prav sladko počivala. Kar je kmalu po 23. uri ponoči močan potresni sunek prebudil sicer mirne Ljubljančane. Neizmerna nesreča je zadela Ljubljano in njeno okolico. Nevidna roka je stresla našo Ljubljano tako, da se je sumljivo zamajala v vseh svojih temeljih. Skoro vsaka hiša je pokazala svoje slabosti. Ponekod je začela poskakovati po stanovanjih sobna oprema, sukala se je, padala in takorekoč ležala po tleh, razbito steklo je žvenketalo, udarili so se stropi, drugod je zidovje dobilo globoke razpoke in visoki dimniki so leteli na tla. Bilo je, kakor da se bliža sodni dan...

Jasno je, da to nenavadno grmenje, ponavljajoče se bučanje in ostruži zemlje, delovalo huje kot klic alarma ob priliki grozečega požara. Še speči prebivalci so si vsi zbegnili menci zaspane oči, ne vedoč, kaj se godi okoli njih in ž njimi. Lotevala sta se jih čisto razumljiv strah in groza. Naenkrat je bilo vse na nogah. Preplašeni so ljudje bežali iz stanovanj in hiš na prosto, na ulice in na ceste, kamor so se zatekli še umejši že iz svojih zavetišč, eni skoro goli, le napol ali pomanjkljivo oblečeni. Nikakor si niso znali razlagati, odkod in kaj pomenja ta nenavaden zemeljski pojav... Vseposvobodno glasno vzdihovanje, jok, vik in krik, v srce segajoči obupni kliči: Za božjo voljo, kaj je to?! In odigravali so se pretresljivi prizori... Enim so se ježili lasje ali so jih pulili, drugi so sklepali roke in buljili, predse, tretji so stiskali svoje otroke k sebi in se potrti ozirali naokrog. Večina je zrla z mračnim pogledom v prihodnost. Med elementarnimi nevarnostmi namreč potres gotovo najhujše vpliva na človeka. Le malo je tako mirnih ljudi, da bi jih potres ne zbegal.

Prvi potresni sunek je prišel točno ob 23. uri in 16 minut. Čulo se je neko grozno vzbujajoče podzemeljsko bučanje in že se je jela zemlja tresi tako silo, da je na vseh koncih začelo ječati in pokati ter se rušiti zidovje. Opazili smo zibanje tal in skrtanje sten. Omet s stropov je letel na nas, ki smo ležali v posteljah. Čudno smo se zibali sem in tja. Človeka je obhajala groza. Zdelo se nam je, kakor da se bo zdaj pa zdaj odprla zemlja in da se bomo vsi skupaj pogrezili vanjo. Prvemu sunku je sledil drugi, ob 23. uri in 20 minut, tretji ob 23. uri in 41 minut. Četrty ob 23. uri in 45 minut. Do starih jih je bilo nič manj kot 47, eni slabejši, drugi močnejši. Prav za prav se je zemlja neprestano tresla od prvega sunka, kajti do pol 6. ure je prišlo še 16 sunkov. Škode sicer niso povzročile, pač pa pomnožile že itak velik strah. Že po prvem sunku je zavladala splošna panika. Ljudje so bežali iz hiš na trge, kjer so mislili, da so na varnem. Mnogo je bilo ljudi, ki so pribežali na trge in parke v najpreprostejših spalnih oblekah in spodnjih hlačah kar iz postelj in hoteli ven, da si otmo življenje. Do jutra je bila v polnem pomenu besede vsa Ljubljana zbrana na varnejših trgih. Malokdo si je upal ostati doma, toda na stotine jih je bilo, ki si niso upali domov niti pogledat,

kaj se je tam zgodilo in kakšno škodo jim je napravil potres. Vsak sunek je vzbudil nov strah. Razširjale so se tudi popolnoma neosnovane govorice, katere so trosili okrog brezvestni ljudje, namreč da je takrat zelo uvaževani strokovnjak za potresno raziskavanje Falb brzojavil, da pride še en silno močan sunek, da se bo Ljubljana najbrž pogreznila itd. Ljudje se niso več čutili varne niti v Zvezdi, nego so bežali v Ti voli ali celo na deželo. V ponedeljek popoldne so se odpravljali iz mesta cele karavane s potrebno posteljino, in brez pretiravanja se lahko trdi, da je najmanj 20.000 ljudi spalo zunaj mestnega pomenja, ostali pa so zopet vso noč prebili na večjih trgih v mestu, v vozovih, sodih, menda 150 po številu, katere je velikodušno posodil znani posestnik in zeljar Franc Jakopič iz Krakovega, in na golih tleh. Nič redkega ni bilo, da je hotel v Zvezdo gospod z visokim cilindrom na glavi, oblečen zelo primitivno, z debelim svežnjem posteljnine pod pazduho. Spominjam se, ko sem korakal v ponedeljek okrog šestih popoldne, torej pri belem dnevu, po Mestnem in Starem trgu, pa nisem srečal žive duše. Vsa večna vrata so bila zaprta in videti zaklenjena. Bilo je, kakor da sem prispel v kak zaklet grad, kjer ni nobenega vhoda. Kakšen vtis je napravil potres naše me, utegnute morda vprašati? Tiste dni sem kot dvajsetletni mladenič stal pred omaro v Narodni tiskarni na Kongresnem trgu št. 12. Nenadoma se mi zamaje pod nogami, ki so se mi šibile, nad menoj pa je začelo pokati in ječati. Dozdevalo se mi je, kakor da bo zlezel precej visoki strop v celoti name in me stisnil. Tako sem se tresel po vsem životu, da se nisem mogel premakniti z mesta ali da bi vsaj utegnili skočiti med obok, okno ali vrata, kakor se je takrat vselej prakticiralo. Niti prej niti poslej nisem čutil tolikšnega straha.

Pravo človekoljubje sta pokazala na Kongresnem trgu trgovca Krejčič in Kirbiš. Odprla sta svoji prodajalni. Prvi je izposodil ljudem, znanim in neznanim, kar je imel kužnihovine v zalogi, drugi pa je krepčal ljudi z likerji, ne da je vprašal za plačilo. Nekateri so porabili priliko in silno podražili vse stvari, tako je nekdo, ki je dal snop slame na posodo, zahteval zanj — 30 krajcarjev. Pri odiranju so se odlikovali tudi nekateri izvoščiki. Ker so prežebli in premirili ljudje iskali povsod zavetja, so jim ponudili prazne vozove, kjer naj bi prebili noč, in so zahtevali za naveden prazen voz po 15 do 18 gl. Tako lakomnost o priliki splošne nesreče je ogorčila občinstvo v največji meri. Izvoščiki so tudi sicer računali za vsako vožnjo po trikrat več, kot jim je šlo. Ljubljanski župan Peter Grasselli je takoj drugi dan, t. j. 16. aprila, izdal na prebivalstvo poziv, naj ne naseda neosnovanim, iz trte izvitim govoricam, češ da se bo potres ponavljal in da bo prišel še hujši sunek, ker je to brzojavno povedal Falb itd. Svaril je občinstvo, naj ne verjame razširjevalcem vznemirajočih vesti in naj ovadi vsakogar, da ga kaznujejo, ker ne kaže povečavati splošne zbežanosti in dražiti domišljije.

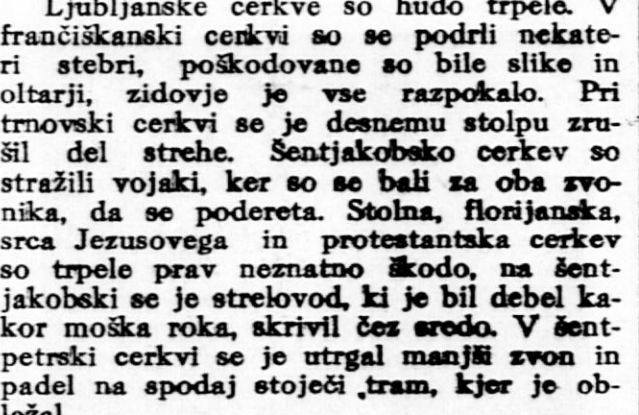
Sila za prenočevanje na prostem je bila zelo velika in je pritisnila v nočeh tudi občuten hlad, zategadelj je vodstvo državnih železnic dalo na razpolago celo garnituro zakurjenih vagonov, kamor so se ljudje takoj vselili. Vojaška uprava je poslala bataljon pionirjev. Vojski so zgradili barake in so podprli nevarne stene in oboke hiš, da je bilo vse križem prepreženo s tramovi. Pomagali so tudi pri najnujnejših in najopasnejših demoliacijah. V mnogih barakah so odsele uradovali razni uradi in oblasti. Tako je bila postavljena sredi Križevniškega trga lična baraka, kjer je imel dalje časa svojo pisarno pokojni notar in poznejši državni poslanec Ivan Plantan. Zaradi velike bede in draginje živili, ki jih je pričelo primanjkovati, je dunajska reševalna družba postavila v Ljubljano tri kuhinjske vozove, v katerih so se priprav-

ljala jedila na vsake tri ure za 3500 ljudi in oddajala po zelo nizkih cenah. Dunajska ljudska kuhinja pa je delila rovešem brezplačno gorko hrano. Istotako je delovala tudi kuhinja za silo. Že pri prvem sunku je prišlo do nesreč. V Prešernovi, tedaj Slonovi ulici, je blizu Perlesove hiše zadela vojaka od godbe pešpolka 27, po imenu Reinholza, opeka na glavo tako močno, da je kmalu umrl. Druga nesreča se je pripetila na Karlovinjski zemlji št. 7. Šivilja Francka Skrajnc, stara 20 let, je s svojo sestro ležala na peči, ko je nastal potres. V dotični hiši se je podrl ves zid in na Francka Skrajnc je padel velik tram s tako močjo, da jo je na mestu ubil, dočim se njeni sestri ni zgodilo nič. Delavec Jakob Klešnik je ležal v obokani sobi, strop se je udril in opeka mu je padla na glavo. Čez dva dni je umrl.

V mestu je bilo mnogo ljudi nevarno ranjenih. Najhuje so bili poškodovani: erdov Anton Furlan, ki ga je zadela na Sv. Petra cesti pred »Lloydom«; padajoč dimnik, črkostavec Pašek in trgovski pomočnik Mayr. Mimo teh večjih nesreč se je zgodilo seveda tudi več manjših.

Ko se je zdanilo, je bilo mogoče vsaj deloma pregledati po potresu na poslopjih nastalo škodo. Kdor je ob rani uri šel gledat po ljubljanskih ulicah, temu ostane pogled na ta tužni prizor neizbrisno vtisnjen v spomin. Vse ulice so bile polne opeke, povsod so se videle poškodovane ali docela porušene strehe in razpokline v zidovju, bilo ni skoro nobenega dimnika, ki bi bil ostal cel. Hiše so bile še bolj kakor od zunaj poškodovane od znotraj. Mnoga poslopja so bila že od vseh strani podprta, zategadelj je bil promet po mnogih ulicah popolnoma ustavljen, ker je bilo zidovje vseprek križem podprto in prepreženo s tramovi in smo za nekatere ulice morali imeti posebno dovoljenje za prehod. Ljubljanske cerkve so hudo trpele. V franciskanski cerkvi so se podrli nekateri stebri, poškodovane so bile slike in oltarji, zidovje je vse razpokalo. Pri trmovski cerkvi se je desnemu stolpu zrušil del strehe. Sentyakobski cerkev so stražili vojski, ker so se bali za oba svonika, da se podereta. Stolna, florijanska, srca Jezusovega in protestantska cerkev so trpele prav neznatno škodo, na sentjakobski se je strelovod, ki je bil debel kakor moška roka, skrilil čez oster. V sentpetrski cerkvi se je utrgal manjši zvon in padel na spodaj stoječi tram, kjer je obležal.

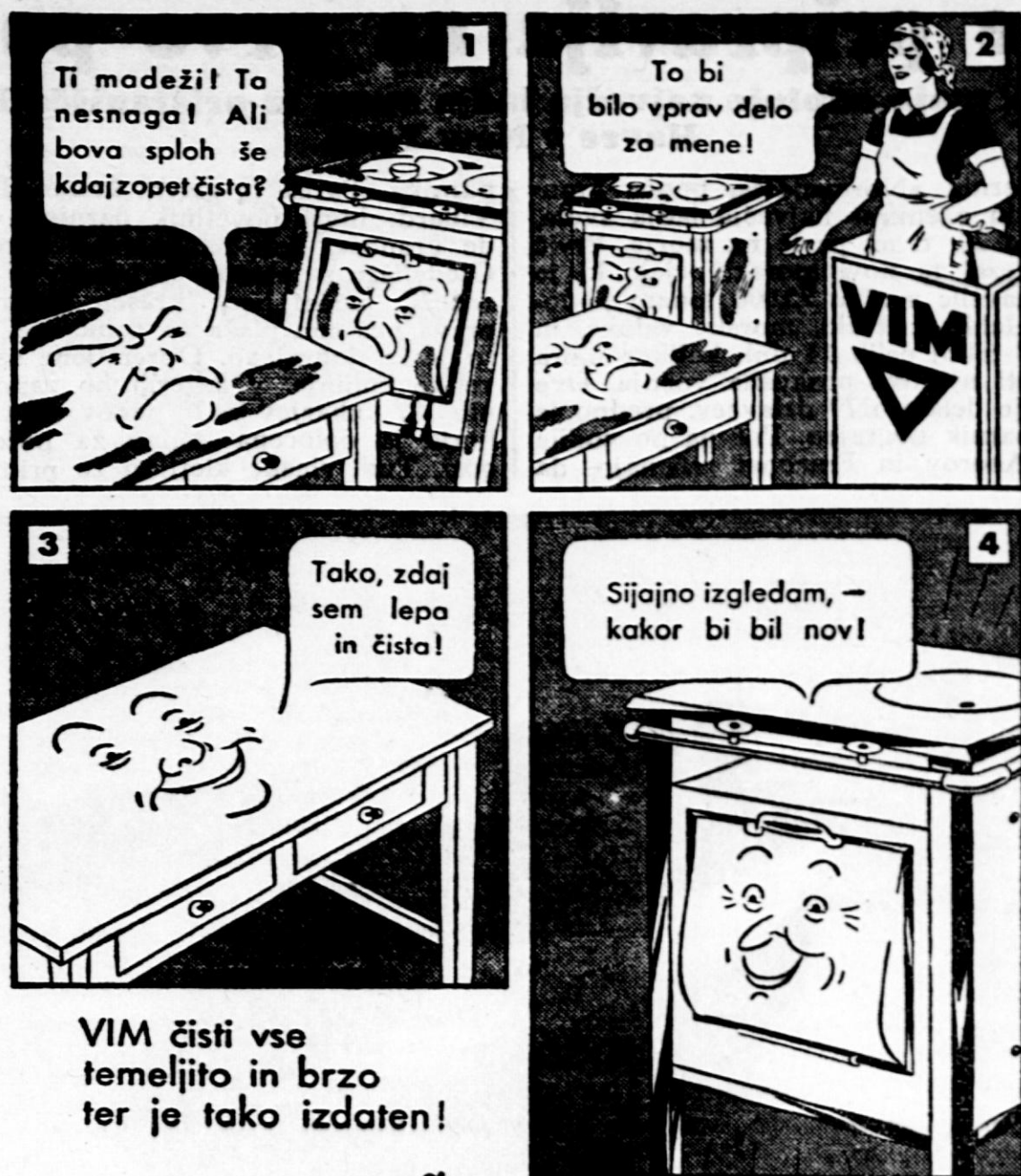
Deželna bolnica na Dunajski cesti je bila eno tistih poslopij, ki so bila najbolj prizadeta po potresu. Stropi so se udrili, zidovje je ponekod tako razpokalo, da se je videlo iz sobe v sobo, en zid pa se je nagnil proti cesti. Ko je nastal potres, je bolnike prevzel grozen strah. Poskakali so s postelj in bežali. Tisti pa, ki si niso mogli sami pomoči, so kričali, jokali in klicali na pomoč. Usmiljenke so z občudovanja vredno požrtvovalnostjo in neustrašenostjo prenašale bolnike iz podiračnega se poslopja na vrt in jim tam pripravile ležišča. Ljubljanski Grad so morali izprazniti, kaznjence so odpeljali v Maribor, Gradec in drugam. Naš deželni muzej je bil strahovito po-

lahko glasbo. Zaprla je klavir, se vrnila v naslanjač, si natočila še malo likerja in prižgala novo cigareto... Vseh teh prepovedanih malenkosti se je otročje veselila. Kako prijetno ji je bilo! Bila je svobodna. Kako jo je to veselilo!... Toda čas je hitel. Kmalu bo večer pri kraju. Pospravi posodo za kavo, sleče svojo pižamo, odpre okna, da se izkadi dim... Edmond se vrne. In jutri večer in naslednji večer in vse večere bo sedel tu, težak, zgovoren; stri bo kakor valjar na vrtu vse njene uboge, skromne, neškodljive fantazije. Ne bo več sama, ne bo več uživala svobode. Enkrat ni vedno, je dejal. Mar naj čaka sedem let, predno se zopet najde večer za njo samo?

Razmišljala je namrečnih obrvi. Kar se ji je obraz zjasnil; srečna misel ji je šimila v glavo: Rogera Larbela pokliče na pomoč. Roger Larbel, Edmondov tovariš iz otroških let, je bil najžejši prijatelj zakoncev Bentolletovih. Obedoval je pri njih vsak četrtek. Enkrat na mesec ju je povabil sam v gledališče in restavracijo. Bil je samec, bogat in brez pokli-

ca; vedno vlijuden, prijazen in postrežljiv je užival v polni meri Julietino naklonjenost. Videla je v njem svojega pravega prijatelja in popolnoma mu je zaupala. Da, gotovo jo bo razumel in priskočil ji na pomoč. Roger Larbel je prišel v četrtek s sreči zgodaj, pred Edmondovim povratkom. Julietta je imela čas govoriti z njim. — Dragi prijatelj, storite mi uslugo, — je dejala malo v zadregi. — Malo čudno je to, vem pa, da vam lahko v polni meri zaupam. — Da, draga gospa Julie, prav pravite, — je odgovoril Larbel. — V meni imate iskrenega prijatelja. Za kaj gre? Srečen bom, če bom vam mogel storiti uslugo. Julietta je še malo oklevala, toda večer, ki ga je bila preživela sama, je bil zapustil v nji preveč prijeten spomin. Odločila se je. Malo je zardela, ko je opisovala Larbelu tisti čarobni večer in ga vprašala, ali bi ji ne mogel pomagati s tem, da bi povabil Edmonda samedga na večerjo, ona bi pa ostala sama doma.

POGOVOR V KUHINJI

VIM čisti vse temeljito in brzo ter je tako izdaten!

Pred vsem pa VIM čisti prizanesljivo!

škodovan. V tobačni tovarni so ustavili delo za nedolgočas. Vojaštvo je prve dni po potresu taborilo po šotorih. V prisilni delavnici na Kodeljevem so morali prisiljence, ki so kričali na vse pretege in rjuli »Na pomoč!«, spustiti na dvorišče, kjer so ostali vso noč. Stražila jih je vojaška straža.

Tudi pri posameznih hišah je potres povzročil silno škodo, tako da so morali nekateri hišni gospodarji podreti svoje hiše, ker bi sicer njih popraviljanje stalo preveč denarja. Docela so morali podreti 145 hiš ali 10,3% vseh hiš.

Solski pouk na vseh ljudskih in srednjih šolah je bil prekinjen za šest tednov. Mestni magistrat je že prve dni po potresu odredil temeljit pregled vseh poškodovanih poslopij in hiš, ki bi bile za zapreti. Mnogo rodbin je vsled te odredbe bilo brez stanovanj. Na prošnjo merodajnih faktorjev je vojaška uprava v naglici dovolila, da se postavi 30 velikih vojaških šotorov, kjer je bilo prostora za približno 1000 ljudi. Pod Tiivoljem so zgradili veliko barako za 500 ljudi.

Knezoškof je odredil, da se darujejo mase na prostem. Cerkevni obredi so se darovali v Zvezdi, na sentjakobskem trgu, Križevniškem (sedaj Napoleonovem) trgu in pri kapelici na »Frikovcu«. Pri poslednji je bilo na velikonočni ponedeljek zbranih blizu 15.000 ljudi, ki so glasno molili in na kolenih prosili Boga za odvrnitev potresa.

Kot vsakoletna procesija se je poslej uvedla na velikonočno nedeljo takozvana spokorna procesija.

O naravi potresa so časopisi takrat prinesli mnenje priznanega strokovnjaka, da ljubljanski velikonočni potres ni imel vulkaničnega značaja, temveč da je bil posledica podzemeljskih razdejanj vsled nenaravne zime in velike moče. Zrušile so se v notranjščini zemeljske krogle velikanke plasti in povzročile sunke ali tresljaje.

Podreti so morali knežji dvorec v Gosposki ulici, deželno hišo na Turjaškem trgu, kresajo ali nekdanjo bolnico sv. Elizabete v Stritarjevi (Spitalski) ulici in vse hiše istotam, razen št. 1 in 3, staro gimnazijo na Vodnikovem trgu, reduto na sentjakobskem trgu, deželno bolnico na Tyrševi (Dunajski) cesti. Zvonikoma na sentjakobski cerkvi, ki sta stala spredaj pri vhodu, so morali odbiti zgornji del. Po vseh potresih se je opazovalo, da so poslopja, ki stoje na trdem, skalnatem

svetu, veliko manj trpela, kakor poslopja na mehkem pečenem ali ilovnatem svetu. Tudi okoličnom ljubljanskim potres ni prizanesel. V Zgornji Šiški je zrušen strop ubil 70 let starega trgovca Zogarja. Pri »Slepem Janezu« v Dravljah se je zrušila hiša in je pri tem ubilo moža in ženo.

Stavilo ljubljanskih prebivalcev se je vedno bolj krčilo. Ljudje so ležali na vse strani. Kakor se je govorilo, se je več sto družin preselilo na Gorenjsko in Dolenjsko, nekaj celo v Gradec in na Dunaj.

Občinski svet se je takoj sestal in votal med drugim kot najnujnejše 10.000 goldinarjev za uboge, ki so bili deložirani ali ki niso mogli izvrševati obrti, dalje 10.000 gl. za zgradnjo barak. Naprosil je deželno vladu za nujno izdatno podporo in večje brezobrestno posojilo. Važno vlogo je opravljala komisija za pregled poslopij in ugotovitev škode.

Razumljivo je, da je bilo tu treba hitre in izdatne pomoči. Največje zaslugi pri tem si je brezdvomno stekel g. Ivan Hribar, poznejši ljubljanski župan, ki je dvignil ubogo in nesrečno Ljubljano zopet kvišku. Njegovo ime je zapisano z zlatimi črkami v ljubljanski kroniki.

Nesrečni Ljubljani so z vso požrtvovalnostjo priskočili na pomoč dobitniki najrazličnejših narodnosti. Živo sočutje, ki ga je izražalo časopisje vse Evrope in tudi onstran morja ter plemenite podpore so bile prizadetim Ljubljančanom največja uteha.

Se pozni rodovi se bodo spominjali, kako je kruta usoda posegla kakor strašen vihar, ki lomi in ruši, a obenem očišča in prenavlja. Takrat porušena Ljubljana si je opomogla iz razvalin in povzpela iz dni strahote in razdejanja do sedanjega modernega mesta.

Film Z. K. D.
v prostorih Elitnega kina Matic
Danes ob 1/3. uri popoldne,
jutri ob 11. uri dopoldne
originalni ruski velfilmi
Pot v življenje
Himna dela in volje! Sila človeškega ustvarjanja!
Najnižja vstopnina: Din 3.50, 4.50
5.50 in 6.50

Frederic Boutet

Svoboda

Luljeta Bentolletova se je vrnila domov ob pol sedmih z dveh popoldanskih obiskov in treh nučnih opravkov. Njen mož se je vračal točno ob sedmih in rad je videl, če ga je že pozdravila doma. Pogledala je v kuhinjo, kaj dela kuharica, pregledala je sobarično šivanje in baš je hotela vzeti v roke knjigo, ko so se odprla vrata predsobe. Kako, Edmonde, — je vzkliznila presenečeno, — ti si že tu!

— Da, Lilietka... toda doma ne ostanem. No, boš videla, kakšna prigoda!... Vse ti pojasnim... Bentollet je bil ves zasopel, tako je prihitel po stopnicah. Brisal si je potno čelo, pritisnil je brado na obraz svoje lepe žene in kramljaj z njo kakor po navadi, čeprav v njem ni bilo nič otroško razposajenega.

— No, dušica, velik dogodek... nekaj nadnaravnega! Srček... prvič, drugič... ugani! Tvoj možiček danes ne bo obedoval s teboj... Obleče smoking in hajdi... Koristen večer: Sernisset, Av-

ril, Smithson, velika kupčija se plete... Tako bo Lilietka obedovala sama... O, kako se bo dolgočasila, sirota... Nekaj tako nenavadnega... Prvič v sedmih letih, kar sva poročena, bova obedovala in preživela večer vsak na svojo roko. Vrnem se proti polnoči... Nisi huda name?... Potolaži se, to se ne bo ponavljalo. Enkrat ni vedno.

Oblekel se je in odšel, poprej je pa še enkrat ponovil:

— No, Lilietka, bo obedovala sama. Ubožica, kako se bo dolgočasila... Samo ne jezi se nikar, drugače ne gre.

Julie se je počasi vrnila v svojo sobo... Da, prvič v sedmih letih naj bi obedovala in preživela večer sama...

— Ali se bom dolgočasila? — je vprašala samo sebe.

Kar se je v nji prebudila razposajenost deklice med počitnicami. Obšla jo je divja radost. Lahko je počela kar je hotela. O, kako se bo zabavala.

Hitro se je slekla in oblekla črno, zlato obrobljeno pižamo, ki jo je bila kupila pred meseci iz čisto platinskega navdušenja dobro vedoč, da si ne bo urnala pokazati se v nji možu, ki je imel

svoja moralna načela in ni odobral te vrste obleke. Odšla je v salon, zagrnila okna in prižgala vse luči. Potem je sedla v mehak naslanjač in v pričakovanju obeda je popila čašo portskega, prižgala cigareto in začela čitati roman, kakršnega bi Edmond ne odobril.

Med obedom je čitala dalje, držeč knjigo naslonjeno na steklenico z vodo. To ji je ugajalo. Dala si je postaviti na mizo vazo, polno rdečih rož, dekoracijo, ki je Edmond nikoli ni trpel iz zdravstvenih razlogov, češ, da povzroča vonj rož med jedjo glavobol. Med vsako jedjo je pokadila cigareto; sobarica jo je gledala z grozo.

Po obedu se je Julie vrnila v salon; naročila je kavo in likerje namestu običajnega zakonskega čaja.

Potem je odslužila služkinčad, hoteli biti sama v stanovanju.

Sedla je h klavirju, igrala dobre skladbe namestu operetnih melodij, ki jih je Edmond navadno zahteval od nje; v njunem okusu je bil namreč dvojni kontrast: ona je imela rada lahko štivo in učeno glasbo, on se je navduševal samo za resno literaturo in

lahko glasbo. Zaprla je klavir, se vrnila v naslanjač, si natočila še malo likerja in prižgala novo cigareto... Vseh teh prepovedanih malenkosti se je otročje veselila. Kako prijetno ji je bilo! Bila je svobodna. Kako jo je to veselilo!... Toda čas je hitel. Kmalu bo večer pri kraju. Pospravi posodo za kavo, sleče svojo pižamo, odpre okna, da se izkadi dim... Edmond se vrne. In jutri večer in naslednji večer in vse večere bo sedel tu, težak, zgovoren; stri bo kakor valjar na vrtu vse njene uboge, skromne, neškodljive fantazije. Ne bo več sama, ne bo več uživala svobode. Enkrat ni vedno, je dejal. Mar naj čaka sedem let, predno se zopet najde večer za njo samo?

Razmišljala je namrečnih obrvi. Kar se ji je obraz zjasnil; srečna misel ji je šimila v glavo: Rogera Larbela pokliče na pomoč.

Roger Larbel, Edmondov tovariš iz otroških let, je bil najžejši prijatelj zakoncev Bentolletovih. Obedoval je pri njih vsak četrtek. Enkrat na mesec ju je povabil sam v gledališče in restavracijo. Bil je samec, bogat in brez pokli-

ca; vedno vlijuden, prijazen in postrežljiv je užival v polni meri Julietino naklonjenost. Videla je v njem svojega pravega prijatelja in popolnoma mu je zaupala. Da, gotovo jo bo razumel in priskočil ji na pomoč. Roger Larbel je prišel v četrtek s sreči zgodaj, pred Edmondovim povratkom. Julietta je imela čas govoriti z njim. — Dragi prijatelj, storite mi uslugo, — je dejala malo v zadregi. — Malo čudno je to, vem pa, da vam lahko v polni meri zaupam. — Da, draga gospa Julie, prav pravite, — je odgovoril Larbel. — V meni imate iskrenega prijatelja. Za kaj gre? Srečen bom, če bom vam mogel storiti uslugo. Julietta je še malo oklevala, toda večer, ki ga je bila preživela sama, je bil zapustil v nji preveč prijeten spomin. Odločila se je. Malo je zardela, ko je opisovala Larbelu tisti čarobni večer in ga vprašala, ali bi ji ne mogel pomagati s tem, da bi povabil Edmonda samedga na večerjo, ona bi pa ostala sama doma.

Počasna smrt

Roman.

Vsi beli kakor sneg so mirno ležali sredi dvora. Radostno nasmejan in zapletajoč se v svojih lastnih nožicah je Andrijuška prišel k njim in jih začel po vrsti božati. Njegova sreča je bila nepopisna. Kar jo je pa skalila grozna prikazen v podobi starejšega brata Romaške. Prikazen je krepko prijel Andrijuško za roko, ga dvignila in potegnila za seboj domov. Andrijuška je začel kričati in otepati z rokami, kar se je dalo. Prestrašeni koziči so se razbežali. Romaška je bil neizprosno. Oči so se mu iskriale od jeze.

— Zakaj hodiš sem? Sem ni dovoljeno hoditi! — je kričal Romaška.

Andrijuška pa nikakor ni hotel razumeti vzroka njegove jeze. Zakaj ga bratec tako ogroženo vleče proč od kozičkov? Kaj se je zgodilo?

Upirajoč se z nožicami je Andrijuška glasno plakal.

Bratcevo ravnanje je presojal kot višek krivice in ta krivica se je izražala v njem edino znamenje protesta — besen krič. Pot, ki se je bila tako lepo začela, se je končala zelo klaverno. Andrijuškin krič je vzbudil pozornost moža v belem plašču.

— Zakaj ga pa pretepaš? — je vprašal Romaško.

— Saj ga ne pretepaš, on sam kriči.

— Zakaj ga pa tako vlečeš? Romaška se je ustavil:

— Midva ne smeva hoditi sem. Vi naju preganjate, zato ga vlečem proč. Midva ne smeva hoditi sem. Vi se bojite, če prideva sem, — je kričal izjavajoč. Andrijuška je umolknil. Bil je prepričan, da bo mož v belem plašču takoj našel Romaško zato, ker govori Romaška z njim tako nespoštljivo. Mar morejo otroci govoriti tako z odraslimi?

V Andrijuškino začudenje in celo v razočaranje pa mož v belem plašču Romaške ni našel. Zasmehal se je in iz njegovih ust sta zaslišala iste besede kakor prvič:

— Poberita se in ne pridita mi več pred oči! Sem ne smeta hoditi!

— Saj ne prideva več! — je zakričal Romaška, Andrijuška se je pa zopet prestrašil: Kaj se more kričati na odrasle in povrh še na odrasle z dvora zdravih?

Odtlej se Romaška in Andrijuška na dvoru zdravih nikoli več nista pojavila. Hodila sta samo v steno. Kakor starejši bratec, je tudi Andrijuška lovil ko-bilice, jim poplul krila in nožice, potem jih je pa metal na tla in se čudil, zakaj ne skačejo in ne letajo.

To mu je Romaška avtoritativno pojasnjeval:

— Nima s čim letati.

Sicer se je pa Andrijuška tega kmalu naveličal. Sedel je na tla in gledal, kaj počneja starejši bratec. Pa tudi ta se je včasih utrudil in sedel. V takih trenutkih se je razpredel med njima po-

govor, v katerem je skušal Romaška svojemu mlajšemu bratu pokazati, kako visoko stoji nad njim.

Pravil je:

— Ko bom velik, te vzamem in napotiva se v mesto.

V mesto... Andrijuška je čisto slišal to besedo, pa ni točno vedel, kaj pomeni. Sicer mu je pa bilo vseeno, kaj pomeni beseda »mesto«, kakor mu je bila deveta briga beseda »gobavost«.

— Zakaj pa hočeš v mesto? Jaz nečem.

— To boš zvedel, ko dorasteš, — je odgovarjal še z večjo avtoriteto Romaška, posnemajoč očetov glas.

— Jaz pa nočem v mesto, — je zatrjeval Andrijuška odločno.

— Jaz te pa vzamem s seboj.

— Nočem, — je odgovarjal Andrijuška in malo je manjkalo, da ni zaplaka.

Tako so minevali dnevi.

Nekega jutra se je Romaška obul, oblekel čisto srajco in pozval Andrijuško, naj gre z njim ven. Mati je posla v steno gosi, oče je delal v kovačnici. Videč, da drži bratec culico, je Andrijuška spoznal, da je v culici kruh. Po osredotočenem bratčevem obrazu je sodil, da kani storiti bratec nekaj važnega.

— Pojdiva, Andrijuška, — je dejal Romaška.

Slavnostni glas, s katerim je bratec izgovoril te besede in vsa njegova zagledana zunanost je vzbudila v Andrijuškinih sru neznanu navdušenje. Bil je prepričan, da pojdiva h kozičkom.

Morda se pa zdaj pasejo v steni? Brata sta odšla z doma. Skrivaj sta se napotila v steno, kjer je Romaška odkril svojo tajno.

— Andrijuška, v mesto pojdem. Samo nikar ne povej tega očku in mamici. Vrnem se, Andrijuška... Pogledati hočem, vse poizvem, potem pa zopet pridem. Če bi mamica vprašala, kje sem, ji ne smem povedati; reci ji, da ne veš. Reci ji, da se kmalu vrnem.

Andrijuški je postalo naenkrat tesno pri sru. Zaplakal je.

— Tudi jaz hočem v mesto.

— Tepec si, ti ne moreš v mesto. Umri bi. V mesto je daleč. Tako majhni otroci ne hodijo v mesto, — je dejal Romaška dostojanstveno, kakor da govori odrasel človek.

Andrijuška pa ni nehal plakati. Na vsak način je hotel z bratcem v mesto. Mora ga vzeti s seboj.

— Če se boš cemeril, te našeškam. Si razumeš? Ne cmeri se!

Romaška se je podvil. Poljubil je brata in odšel, ne da bi se ozrl. Obrnil se je šele, ko je bil že daleč na poti. Andrijuška je še vedno stal na istem kraju, kjer ga je bil Romaška zapustil, in zrl je za odhajajočim bratcem. Le-ta mu je pomahal z roko, morda za slovo, morda za grožnjo, in krenil je naprej. Andrijuška je pa stal in stal.

Romaška je mislil, da je do mesta daleč, vendar pa ne delj, kakor do grčice, ki se je videl daleč v stran. Misli je, da je grčice celo bolj oddaljen, kakor mesto, in ta misel ga je vzpodbudila, da je pogumno korakal naprej. Po-

zabil je na naselbino gobavcev, na očeta, na mater, na Andrijuško, pozabil je bil tudi na kovačnico in na rumenkasto žolti plamenček nad mehonom. Pred njim je bilo mesto.

Onstran grčice, ki ga vidi pred seboj, zagleda gozdove, živino in vlak. Vse bo spoznal in ko se vrne domov, bo pripovedoval o mestu. Pripovedoval bo, kakor da je odrasel.

In Romaška je urnih korakov hitel naprej.

Čez dobro uro je začutil, da stopa že počasneje. Obrnil se je.

Naselbina gobavcev se je še dobro videla. Izkazalo se je, da ni bil prišel posebno daleč. Lahko je celo spoznal, kje stoji njihova baraka. Kaj nima niti še polovice poti za seboj? Sedel je in razvezal culico. Lačen je bil. Pojedel je kos kruha. Kaj neki počne zdaj Andrijuška? Ali plaka? Ali še stoji, ali pa je že odšel? Ko je pojedel kruh, je Romaška povezal culico in se sezul. Čevlje je zvezal z vrvice in krenil naprej.

Pri zdravniku.

— Predno vas pregledam, bi rad vedel, če ste se že s kom posvetovali, predno ste prišli k meni.

— Da, gospod doktor, bil sem pri lekarnarju.

— Kaj ne veste, da se lekarnar ne razume na bolezni. Ta vam je gotovo nasvetoval kakšno budalost. Rad bi vedel, kaj vam je rekel?

— Svetoval mi je, naj se obrnem na vas.

Za Veliko noč

390.- 490.- 90.- 170.- 390.- 110.- 290.- 290.-

Priroda se obnavlja — obnovite se tudi Vi!

TIVAR OBLEKE

Cene malim oglašom: Po 50 par za besedo, Din 2.- davka za vsak oglaš. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 7.-. Prekladi, izjave po Din 1.- beseda, Din 2.- davek. Najmanjši znesek za enkratno objavo Din 12.-. Vsi mali oglasi se plačajo vnaprej.

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Mali oglasi se lahko naroče v naših podružnicah: Maribor, Strossmayerjeva 3 b, Novo mesto, Ljubljanska cesta, Celje, Kocenova ulica 2, Jesenice, Ob kolodvoru 101. Vse informacije daje uprava Slovenskega Naroda, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

PRODAM

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

OBLEKO

dobro ohranjeno, za srednjo moško postavu prodam takoj. — Na ogled: Pod Rožnikom, Cesta 1, št. 9, pritličje.

VEČ STAVBNIH PARCEL

prodam. — Pojasnila: Kregar, št. Vid, št. 59.

STARO POHISTVO

čisto, in nekaj drugih predmetov prodam po zelo nizki ceni. Prodaja se samo 15. t. m. med 3. in 6. uro popoldne v Lončarski stezi št. 8, druga vrata. 1369

HLADILNO OMARO

za mlekarstvo ali vinotoč prodam. — Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 1262

OTROŠKA POSTELJA

za otroka starega do 12 let, železna, belo emailirana, z žimnico in vložkom, poceni prodam. — Naslov v upravi Slovenskega Naroda. 1363

POSEST

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

PEKARNO

dobro ideoč, vzamem v najem. — Ponudbe na: Dragutin Lach, Zlatar, Hrvatsko Zagorje. 1365

PRITILICNA HISICA

20 minut od Otoč se odda z opremo vred v najem. — Fister, Ljubno 87, Gorenjsko. 1366

HISO Z VETOM

prodam za 13.500 Din, oddaljeno 10 minut od gostilne Anderl. — Pojasnila: Fialler, Zg. Radvanje, Maribor.

NOVO HISO Z VETOM

proda Stružnik, Olševk št. 37, Kranj.

HISA Z VETOM

in gospodarskim poslopijem, primerna za židarsko ali soboslikarsko obrt — ker teh obrtov ni v kraju, niti okolič — na prodaj po zelo ugodnih plačilnih pogojih. Hisa se nahaja v prijaznem kraju Gorenjske, ter ima vas preko 90 hiš; primerna tudi za upokojece. Vodovod in elektrika v hiši. — Naslov v upravi Slovenskega Naroda. 1367

DOPISI

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

SAMOUK FRANCOŠČINE začetnik, išče za skupen študij starejšega inteligentnega tovariša. — Dopisi na upravo Slovenskega Naroda pod šifro »Ami 1351«

RAZNO

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din

KROJAŠKI MODNI ATELJE

J. JELOVŠEK, Ljubljana, Kongresni trg 8/1

se priporoča za izdelavo oblek, površnikov, vseh v to stroko spadajočih del po najnovejših krojih, v solidni izdelavi in po zmernih cenah. — V zalogi prvovrstno angleško blago v modernih vzorcih

KAVARNA STRITAR

vsak večer koncert; odprto do 4. ure jutraj! 40/L

MODERNE SPALNICE

iz orehove korenine, pleškane v najnovejši orehovi imitaciji in kuhinjske opreme dobite najceneje pri — Andlovic, Komenskega ulica št. 34 33/L

NOVOSTI ZA ZAVESE

dobite v veliki izbiri v špecijalni trgovini

RUDOLF SEVER,

Ljubljana, Marijin trg št. 2, kjer vam jih tudi strokovnjaksko izvrši. 26/L

50 PAR ENTLANJE,

azuriranje, plisiranje, vezenje sava, monogramov, izdelovalnica perila. — JULIJANA, Ljubljana, Gosposvetska cesta (v bližini Slamiča). 21/L

FINO VINO

nudi Seidl, Novo mesto.

ZA MALI D'NARJA DOST MUZKE!

Pluče, gramofone, zosojajmo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo. — ELEKTROTON d. s. o. s. pasaja nebotičnika.

MUZIKA

prodaja prvovrstne inosenske klavirje in pianina, tudi preigrane ter popravlja in uglašuje strokovnjaško najceneje — Knafljeva ulica št. 4. 24/L

SEJEM ŽELEZA!

Poceni prodam novo gradbeno železo, rabljene tračnice, remenice, konzole; dobro plačam rabljene cevi, transmisije, cink, baker, aluminij. — Miroslav Kras, Zagreb, Sajmišna 48 a, telefon 66-49. 1198

Če hočete

dobro in poceni

nalivno pero,

pojdit k

Baraga Ludv.

Ljubljana - nebotičnik

POHISTVO

smo ponovno znižali. Moderne spalnice od Din 2000, kuhinjske opreme Din 750. Vse drugo pohištvo dobite na obroke in hranilne knjižice. — Mizarstvo »SAVA«.

PLESKARSKA DELA

izvršujem po konkurenčnih cenah in solidno. Vzajem v račun za pleskanje pohištva tudi hranilne knjižice. — Mekinda, Miklošičeva 12.

RABLJENI

otroški vozički

damska in moška kolesa, šivalni stroji, glasila, pohištvo in še nesteto drugih predmetov naprodaj pri — »PROMET« (nasproti križevniški cerkvi) 1359

SIGURNO EKZISTENCO

nudim onemu, kateri odkupi stroje za izvrševanje dobričnomsne proste obrti. — Ponudbe pod »12.000/1358« na upravo Slovenskega Naroda.

DIN 30.000 POSOJILA

iščem za razširjenje podjetja. — Ponudbe pod »100% obrestovanje 1357« na upravo Slovenskega Naroda.

POCENI IZBORNO VINO

rdeče in belo v vsaki množini liter Din 10.— se dobi za velikonočne praznike na Predovičevem dvorišču in skladišču pri mestni klavnic. 1356

Tvrška

A. & E. SKABERNE Ljubljana — javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

HRANILNE KNJIŽICE

prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice itd. — Istočasno opozarjamo na velikononočno razprodajo zastorov, prtov, preprog, garnitur itd. 24/L

POZOR, URARJI!

Izdelujem vse vrste zobata kolesa in gonila (Triebe) za ure, gramofone, za razne aparate, števec itd. Izdelava precizna, po vzorcu in skici. — I. Ziebnik, Domžale. 1361

SVEŽA JAJCA

720 komadov Din 320, la cvetlični med 10 kg Din 145, 30 kg Din 355 — franko vsaka postaja — razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 1360

Velikanska zaloga vseh glasbil in strun.

Klavirji!

Pianini!

od Din 400.—

Prvih svetovnih fabrikator: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stigl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 Kupujte na obroke

Najboljši nakup in prodajo vseh dobro ohranjenih predmetov dosežete pri

ABC

LJUBLJANA, Medvedva cesta 8

Telefon št. 2444

poleg gorenjskega kolodvora

RAZLIČNE

SOETKE,

metle iz žime, najceneje pri — Simenc Hinko, Ljubljana, Resljeva cesta št. 2 (pri zmagajnem mostu)

Z izvrstnimi vini in jedmi se priporoča

GOSTILNA 'MRAK'

Klubiški prostori na razpolago. — Abonent se sprejemajo na dobro domačo hrano. 1364

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA

TISKARSKA

DELA

TER SE

PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

Parcelacija zemljišča!

PARCELE OB MASARYKOVI CESTI, južna lega, postajališče cestne železnice, za vile, deloma za skladišča ob železniški progi, kakor tudi DVOSTANOVANJSKO VILO in obsežno skladišče ugodno prodamo.

Informacije: ALPEKO, Tyrševa cesta št. 48

TELEFON 29-30

TELEFON 29-30

Oglašujte v „Slov. Narodu“. Cena najnižja, mali oglasi beseda 50 par.
Naročajte se na naš list, mesečna naročnina 12 Din.

**ZA
VELIKO
NOČ
ČEVLJI**

Rata

39.- Velikost 9-11 1/2

59.- Velikost 9-11 1/2

59.- Velikost 9-11 1/2

59.- Velikost 9-11 1/2

129.-

129.-

89.-

129.-

**PRVOVRSTNO ZAGREBSKO
TOMISLAV PIVO 18%**
toči restavracija **HOTELA ŠTRUKEL**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NAJPRIJETNEJSE LETOVIŠČE NA MORJU NUDI

HOTEL VILA „LUCIJA“,
Aleksandrovo na otoku Krku

Pension od Din 50.— naprej (vse takse vštete). — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Restavracijska terasa nad samim morjem. — Hotel je last renomirane slovenske tvrde. — Zahtevajte brezplačne prospekte pri Putniku ali pa pri direktorju hotela.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POMLADNE NOVOSTI

za plašče, kostume in moške obleke nudi ugodno — državnim uradnikom tudi na obroke —

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarske zveze)
Do preklica vzamemo v račun hranilne knjižice članic
Zadružne zveze.

Makulturni papir

proda

»prava „Slovenskega Naroda“.

NA CVETNO NEDELJO VSI NA VESELICO V ZGORNJO ŠIŠKO K WEISSU,

kjer se točijo prvovrstna štajerska, dolenska in belokranjska vina. Posebna specijaliteta franciskanskih vin z otoka Krka. — Se priporoča RESTAVTERKA REZI. 1353

Inserirajte v „Slov. Narodu“

»Riviera«
zobna pasta

daje ustam prijeten in osvežujoč vonj, temeljito
perficira, odstrani hitro zobni kamen in ohrani zdrave
in bele zobe. To pasto uporabljajo v vseh kulturnih državah